

PROGRAMES DE PROMOCIÓ D'OCUPACIÓ EN L'ÀMBIT VALENCIÀ I LOCAL

1

INTRODUCCIÓ

Óscar Requena Montes
Departament de Dret del Treball i de la Seguretat Social
Universitat de València
Curs 2016-2017

GUIA DOCENT: INFORMACIÓ BÀSICA (I)

- Moodle
- Grup i idioma: grup A, valencià
- Tutories
- Horari: dimecres i divendres de 12.30 a 14.30 h
- Normes bàsiques de convivència
- Data de finalització: 25 de novembre ...i després?
- <http://www.uv.es/fatwirepub/Satellite/universitat/ca/assignatures-1285846094474.html?idA=33584&idT=1309;2017>

GUIA DOCENT: INFORMACIÓ BÀSICA (II)

○ Criteris d'avaluació:

- **Avaluació contínua = 30%** de la nota final
 - Participació a classe.
 - Pràctica o pràctiques i conferència.
 - Treball en grup (opcional).
 - Grups de 3-4 persones.
 - Lliurament (10-15 pàg.) i exposició (màxim: 15 minuts) del treball.
 - Temes: dones, joves, persones d'edat avançada, immigrants, desocupats de llarga duració, persones amb discapacitat, formació professional, reducció del temps de treball, rendes mínimes d'inserció, etc.
- **Examen o prova global = 70%** de la nota final
 - Per a aprovar l'assignatura cal superar aquesta prova global.
 - En cas contrari, la nota de l'avaluació contínua es reserva per a la segona convocatòria.

GUIA DOCENT: CONTINGUTS GENERALS DEL MÒDUL (I)

- FONTS JURÍDIQUES DE LES POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ
- INSTÀNCIES NORMATIVES
 - UE, Espanya i comunitats autònomes
- GESTIÓ PÚBLICA DE LES MESURES D'OCUPACIÓ
 - Els serveis públics d'ocupació
- INTERMEDIACIÓ LABORAL
- PROGRAMES PER A SECTORS O COL·LECTIUS ESPECÍFICS

* L'ÀMBIT TERRITORIAL VALENCIÀ

GUIA DOCENT: CONTINGUTS GENERALS DEL MÒDUL (II)

- **Relació amb altres mòduls de la titulació**
 - Polítiques sociolaborals, d'ocupació i d'igualtat
 - Anàlisi econòmica de les polítiques sociolaborals
 - Dret del treball
 - Dret de la Seguretat Social
 - Psicologia del treball
 - Etcètera

POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ: CARACTERÍSTIQUES

- POLÍTICA: decisions en l'àmbit públic i prèvies a l'àmbit jurídic
- OCUPACIÓ: «~~empleo~~» = *in pelere* (sotmès, doblegat)
- «~~DESEMPLEAT~~» vs DESOCUPAT
- POLÍTICA D'OCUPACIÓ:
 - Habitualment supeditada a altres polítiques econòmiques: fiscal, industrial, de dèficit públic, inflació...

POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ: OBJECTIUS GENERALS

- **Augment d'ofertes** de llocs de treballs.
 - Per creació directa (administracions públiques).
 - Per foment de l'ocupació privada.
- **Ajust de qualificacions** professionals.
- **Informació** i transparència.
- Previsió i **prevenció de desocupació** per sectors o àrees geogràfiques.
- **Mesures especials** per a aquells que tenen **més dificultats** d'inserció.

POLÍTICA D'OCUPACIÓ

- Política activa destinada a fomentar l'ocupació plena, productiva i lliurement escollida (art. 1 de la Conv. 122 de l'OIT).
 - Ús coordinat i unitari de tots els instruments i les mesures polítiques, fiscals, creditícies, laborals, assistencials i de previsió social, que incidisquen d'alguna manera en el govern del mercat de treball (per part de les institucions, dels subjectes i dels agents socials).
- “Conjunt de decisions adoptades per l'estat i per les comunitats autònomes que tenen per finalitat el desplegament de programes i mesures tendents a la consecució de la plena ocupació, com també a la qualitat en l'ocupació, a l'adequació quantitativa i qualitativa de l'oferta i demanda d'ocupació, a la reducció i a la deguda protecció de les situacions de desocupació” (art. 1 de l'RDL 3/2015).

REFLEXIÓ I DEBAT

- LA LLUITA CONTRA LA DESOCUPACIÓ ÉS EL PRINCIPAL MOTIU DE LES POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ.
- OBJECTIU: L'OCUPACIÓ PLENA
 - QUÈ ÉS? PER QUÈ ÉS IMPORTANT?
 - ÉS POSSIBLE...? (A ESCALA INTERNACIONAL, ESTATAL, REGIONAL)
 - RAONA LA RESPOSTA APORTANT ARGUMENTS ECONÒMICS, SOCIALS, JURÍDICS, ETC.
 - SOBRE L'EXPOSICIÓ ORAL: indica preferències de tema i companys, si en tens.

LA PLENA OCUPACIÓ (I)

- En tota societat amb plena ocupació ha d'haver-hi una mica d'**excés de demanda**, en termes comptables: “significa tenir **sempre més llocs de treball vacants que persones sense faena**, i no un nombre lleugerament inferior de llocs de treball. Significa que els llocs de treball estiguen tan **ben pagats**, siguen de tal tipus i estiguen **localitzats** de tal manera que es pugui esperar raonablement que les persones que busquen faena els accepten; significa, en conseqüència, que el **lapse normal** transcorregut entre perdre una faena i trobar-ne una de nova siga **molt curt**” (BEVERIDGE, 1989).

LA PLENA OCUPACIÓ (II)

- Art. 1 del Conveni 122 de l'OIT, 1964:
 - **Treball per a totes** les persones disponibles que en busquen.
 - Treball tan **productiu** com siga possible.
 - Llibertat per a triar un lloc de treball de **qualitat**.
 - Accés a la **formació** necessària per a ocupar-lo.
 - Sense **discriminació**.
- Art. 23.1 de la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948:
 - “Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció del seu treball i a la protecció contra la desocupació”.
- Art. 55 de la Carta de les Nacions Unides:
 - “Amb el propòsit de crear les condicions d'estabilitat i de benestar necessàries per a les relacions pacífiques i amistoses entre les nacions, basades en el respecte al principi de la igualtat de drets i al de la lliure determinació dels pobles, l'Organització promourà:
 - Nivells de vida més elevats, treball permanent per a tots i condicions de progrés i desenvolupament econòmic i social...”.

LA PLENA OCUPACIÓ (III)

- Art. 6 del Pacte Internacional dels Drets Econòmics, Socials i Culturals:
 - “Els estats part d'aquest Pacte reconeixen el **dret al treball**, el qual comprèn el dret **de cada persona** a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida amb un treball lliurement escollit o acceptat, i cal adoptar les mesures adequades a fi de garantir aquest dret.
 - Les mesures que ha d'adoptar cadascun dels estats part d'aquest Pacte a fi d'assolir la plena efectivitat d'aquest dret han d'incloure programes, polítiques i tècniques d'orientació i formació tècnica i professional amb vista a aconseguir un constant desenvolupament econòmic, social i cultural i una **plena i productiva ocupació**, en condicions que salvaguarden les llibertats polítiques i econòmiques fonamentals de la persona humana”.

LA PLENA OCUPACIÓ (IV)

- Art. 1 de la Carta Social Europea:
 - A fi de garantir l'exercici efectiu del dret al treball, les parts es comprometen:
 - 1. A reconèixer com un dels principals objectius i responsabilitats l'obtenció i el manteniment d'un nivell tan elevat i estable com siga possible d'ocupació, **a fi d'assolir la plena ocupació.**
 - 2. A protegir de manera eficaç el dret del treballador a guanyar-se la vida mitjançant un treball lliurement elegit.
 - 3. A establir o mantenir serveis gratuïts d'ocupació per a tots els treballadors.
 - 4. A proporcionar o promoure una orientació, formació i readaptació professionals adequades.

LA PLENA OCUPACIÓ (V)

- Els vaivens de la plena ocupació com a objectiu:
 - Inicialment, es considera factible:
 - Informe de l'OCDE de 1977: la desocupació era un problema conjuntural i no es dubtava a recuperar una plena ocupació que havia de figurar en la línia programàtica dels governs.
 - Destaquen els dubtes sobre la consecució:
 - Informe de l'OCDE de 1994: es limita a constatar que no hi ha una recepta única per a assolir la plena ocupació, sinó un *menú* de mesures que poden ajudar a aconseguir uns nivells més alts d'ocupació amb uns bons llocs de treball.
 - El concepte es revitalitza:
 - A partir de l'any 2000, el Consell Europeu formula una estratègia per a la consecució de la plena ocupació.

PIRÀMIDE DE MASLOW: NECESSITATS

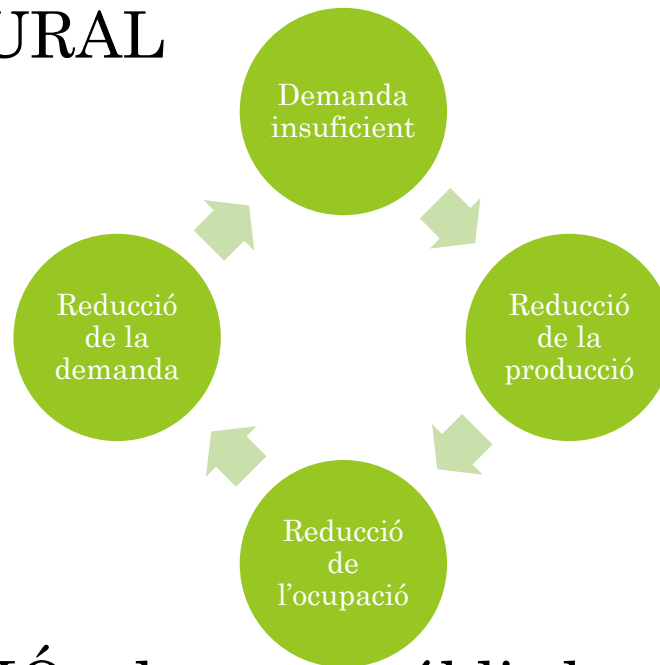

LA DESOCUPACIÓ: INTERPRETACIONS AL VOLTANT DE LES CAUSES (I)

- INTERPRETACIÓ CONVENCIONAL O NEOCLÀSSICA
 - TEORIA DE L'EQUILIBRI: tota oferta genera i troba la seua demanda (perfecció del sistema).
 - CONCLUSIÓ: la causa de la desocupació és la voluntat de la persona sense faena de no treballar.

LA DESOCUPACIÓ: INTERPRETACIONS AL VOLTANT DE LES CAUSES (II)

○ INTERPRETACIÓ KEYNESIANA O ESTRUCTURAL

- CONCLUSIÓ: el sector públic ha d'intervenir en el procés a fi d'incentivar la despesa.

LA DESOCUPACIÓ: INTERPRETACIONS AL VOLTANT DE LES CAUSES (III)

○ INTERPRETACIÓ TECNOLÒGICA

- Tecnologia com a via de maximització del benefici.
- Substitució del treballador per les màquines.
 - Luddisme.
 - *Exèrcit de reserva* de Marx.
- La tecnologia crea nous llocs de treball.
 - L'ocupació no es destrueix; només es desplaça.

LA DESOCUPACIÓ: INTERPRETACIONS AL VOLTANT DE LES CAUSES (IV)

○ INTERPRETACIÓ POLÍTICA

- La desocupació permanent és conseqüència d'una planificació errònia de les polítiques d'ocupació.
- Més radical: la desocupació és conseqüència de la voluntat política, influïda per les forces del capital (*lobbies*).
 - Risc de desocupació = disciplina = flexibilitat

LA DESOCUPACIÓ: TIPUS (I)

- **DESOCUPACIÓ FRICCIONAL**
 - **SITUACIÓ NO DURADORA** ENTRE LA PÈRDUA D'UNA FAENA I LA CONSECUCIÓ D'UNA ALTRA.
 - **IMPORTANT: EFICIÈNCIA DELS SERVEIS DE COL·LOCACIÓ I DELS ALTRES SISTEMES INFORMALS D'INTERMEDIACIÓ.**
 - **PLENA OCUPACIÓ SI NOMÉS HI HA AQUEST TIPUS DE DESOCUPACIÓ.**

- **DESOCUPACIÓ TÈCNICA:** interrupció transitòria de l'activitat (manca de primeres matèries, vagues, avaries, etc.).

LA DESOCUPACIÓ: TIPUS (II)

- DESOCUPACIÓ ESTACIONAL
 - Segons el sector productiu.
 - Solucions: complementació amb altres activitats o mitjançant emigració temporal.
- DESOCUPACIÓ CÍCLICA
 - A causa d'*imprevisibles* crisis econòmiques.
- DESOCUPACIÓ TECNOLÒGICA

LA DESOCUPACIÓ: TIPUS (III)

○ DESOCUPACIÓ ESTRUCTURAL

- Per modificació del sistema productiu
 - Reducció o desaparició d'un sector productiu.
 - Manca d'absorció en altres sectors de la mà d'obra excedent.
 - No hi ha altres sectors productius nous ni els tradicionals necessiten més treballadors.
 - Manca de formació específica dels desocupats.

○ DESOCUPACIÓ ENCOBERTA O SUBOCUPACIÓ

- Conseqüència de la desocupació estructural o de llarga duració i la desesperació inherent.
- Efectes: pèrdua de les garanties jurídiques laborals: protecció de la salut, protecció social, salari, etc.

LA DESOCUPACIÓ A ESPANYA: CAUSES

- Proteccionisme i aïllament internacional comercial.
- Crisi econòmica internacional (anys setanta).
- Retorn d'emigrants.
- Inestabilitat política durant la transició: inversió.
- Destrucció de llocs de treballs en l'agricultura.
- Més treballadors actius: dones, *baby boom* i immigrants.
- Model productiu dèbil: pimes, sectors esgotables.

OCUPABILITAT vs VULNERABILITAT

- OCUPABILITAT: esperança objectiva i probable més o menys elevada que pot tenir una persona d'aconseguir un lloc de treball (LEDRUCH, 1966).
- VULNERABILITAT: probabilitat d'entrar en situació de desocupació.

GRADUACIÓ DE L'OCUPABILITAT (SARAGOSSÀ I SARAGOSSÀ, 2004)

1. Ocupats amb contracte de treball estable.
2. Ocupats precaris (temporals, autònoms...).
3. Treballadors jurídicament no reconeguts (treball domèstic, submergit, estudiants...).
4. Desocupats amb prestacions contributives (per desocupació, per discapacitat, per jubilació anticipada, per reestructuració...).
5. Desocupats amb prestacions no contributives o de protecció social (derivades o no de treballs anteriors).
6. Desocupats sense cap xarxa de protecció social.

CLASSIFICACIÓ *ECONÒMICA* DE LES MESURES DE FOMENT DE L'OCUPACIÓ

ACTIVES

- Sobre la demanda
 - Crear llocs de treball.
 - Preservar els llocs de treballs existents.
 - [Distribució del temps de treball.](#)
- Sobre l'oferta: formació
- Simultània
 - Millora de la informació, intermediació i col·locació.

PASSIVES

- Prestació i subsidi per desocupació
- Reduir població activa (estadístiques)
 - Edat d'entrada i d'eixida.
 - Immigració.
 - Servei militar.
 - Exclusió de certs col·lectius com a desocupats.

LA DISTRIBUCIÓ DEL TREBALL COM A MESURA DE FOMENT DE L'OCUPACIÓ

○ **Motius**

- Bé escàs.
- Productivitat.
- Ajust de nivells de consum i d'ús de recursos naturals.
- Solidaritat.

○ **Opcions**

- Dissuadir la concentració de treball (hores extra, pluriocupació, contractes temporals, acomiadament).
- Reduir la jornada laboral (màxim d'hores i temps parcial).
- Fomentar el temps sense treball: permisos formatius, excedències, vacances...).
- Reduir demanda de treball: incentius per a jubilació.

MESURES DE FOMENT DE L'OCUPACIÓ NO ESTRICTAMENT LABORALS

- **Rendibilitat empresarial pura**
 - Reduccions fiscals (i de SS) per a crear llocs de treball.
 - Agilitar els tràmits per a crear empreses o sol·licitar ajudes.
- **Promoure l'emancipació**
 - Cooperativisme, economia social i treball autònom: ex. capitalització de la prestació per desocupació.
 - Inversió i cessió de recursos locals i rurals.
- **Activitats d'alta rendibilitat social**
 - Reconversions industrials i jaciments d'ocupació.
 - Empreses d'inserció.
 - Centres especials d'ocupació.
- **Formació professional**
 - Formació professional dual i contractes formatius.
 - Escoles taller, tallers d'ocupació i cases d'oficis.

TEMA 1

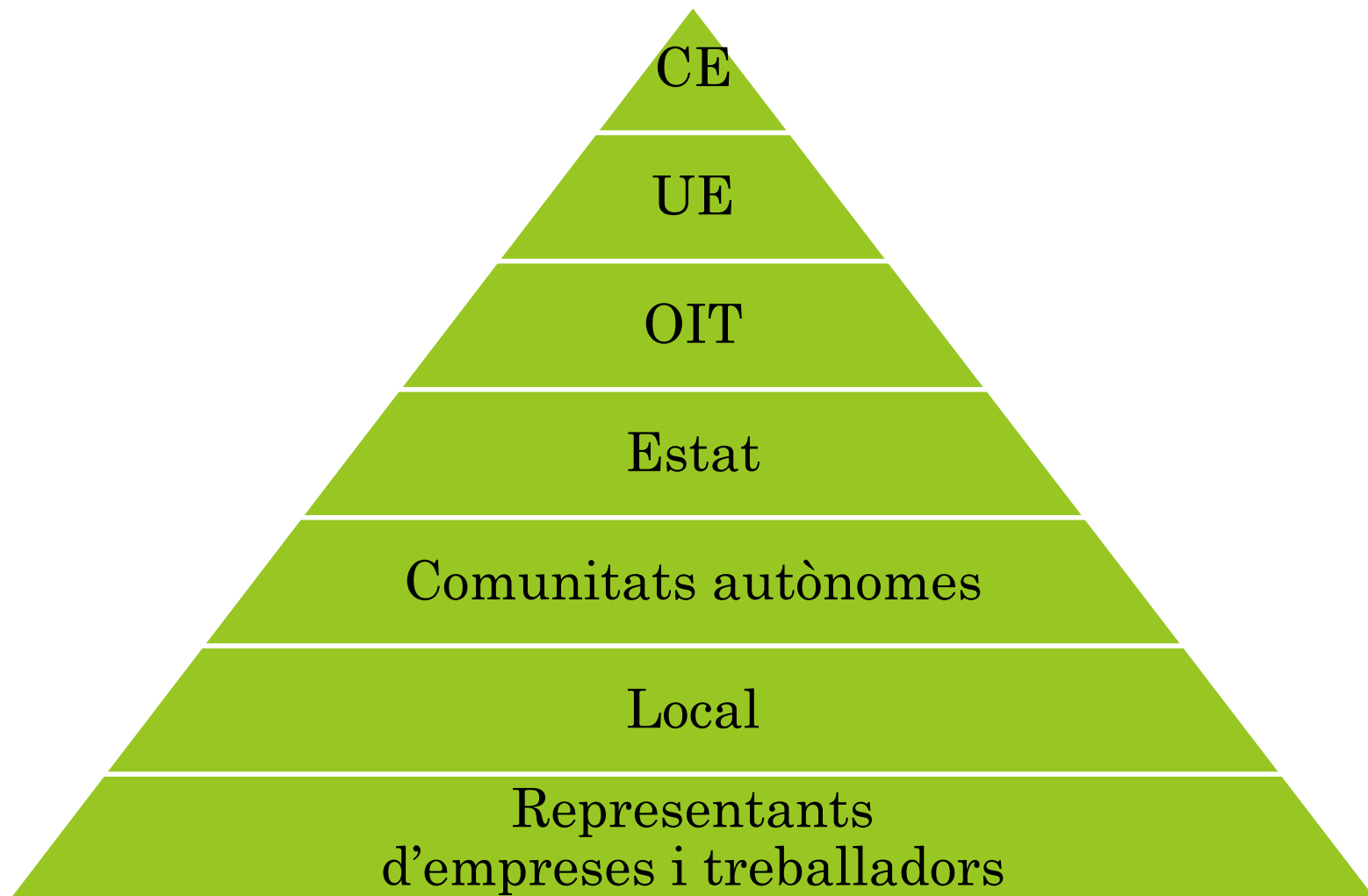
LES FONTS JURÍDIQUES DE L'OCUPACIÓ

Óscar Requena Montes

0. SISTEMA DE FONTS JURÍDIQUES DE L'OCUPACIÓ (I)

- Sistema de fonts = nivells jurídics diferents.
- Fonts = poders dotats de capacitat normativa en aquesta àrea.
- Procés
 - Fase política: discussió de continguts.
 - Fase legislativa: elaboració de la normativa.
 - Fase executiva: execució de la política ja reglamentada.
 - Fase d'aplicació: les empreses com a terreny de joc.

0. SISTEMA DE FONTS JURÍDIQUES DE L'OCUPACIÓ (II)

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: ORIGEN I CONTINGUT

○ ORIGEN

- DRETS SOCIOECONÒMICS MADURS
- INCIDÈNCIA DE LA CRISI DELS SETANTA

○ CONTINGUT SOBRE OCUPACIÓ

● BLOC PRINCIPAL

- Art. 35.1
- Art. 40.1
- Art. 41

- ALTRES PRECEPTES: art. 1, 9.2, 10, 14, 25.2, 42, 48, 49, 148, 149, 103.3...

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: DRET AL TREBALL (I)

- ART. 35.1 de la CE: “Tots els espanyols tenen el deure de treballar i el dret al treball, a la lliure elecció de professió o d’ofici, a la promoció a través del treball i a una remuneració suficient per tal de satisfer les seues necessitats i les de la família sense que en cap cas es puga fer discriminació per raó de sexe”.
- DIMENSIONS
 - VESSANT INDIVIDUAL (STCo 22/1981, de 2 de jul.)
 - Adreçada als espanyols (STCo 107/1984, de 23 de nov.).
 - VESSANT COL·LECTIU: però no omnicomprensiu.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: DRET AL TREBALL (II)

○ ESPECIALITATS

- ART. 25.2 de la CE: presos
 - “Les penes privatives de llibertat i les mesures de seguretat restaran orientades vers la reeducació i la reinserció social i no podran consistir en treballs forçats. [...] En qualsevol cas [qui complisca pena de presó] tindrà dret a un treball remunerat, als beneficis corresponents de la Seguretat Social i a l'accés a la cultura i al desenvolupament integral de la personalitat”.
 - Dret fonamental (per ubicació a la CE) però... condicionat i d'aplicació progressiva (STCo 172/1989, de 19 d'oct.).
- ART. 103.3 de la CE: funcionaris públics
 - “La llei regularà l'estatut dels funcionaris públics, l'accés a la funció pública d'acord amb els principis del mèrit i de la capacitat...”.
- ART. 42: espanyols a l'estranger.
- ART. 48: joves.
- ART. 49: disminuïts físics, sensorials i psíquics.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: DRET AL TREBALL (III)

○ EFICÀCIA JURÍDICA

- No és sols una declaració de principis.
- És una obligació dels poders públics. PERÒ...
 - En quin context? Model econòmic capitalista.
 - Conseqüència: eficàcia jurídica limitada.

○ EFECTES PRINCIPALS

- Control del poder legislatiu.
 - Exemple: acomiadament lliure.
 - Límit: pluralitat política del dret.
- Control del poder executiu (35.1 + 40.1).
 - Obligació de política laboral afavoridora de plena ocupació.
- Control del poder judicial.
 - Possibilitat de recurs i qüestió d'inconstitucionalitat.
 - Criteri d'interpretació de legislació laboral.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: LA LLIBERTAT PROFESSIONAL

- Complementa el dret al treball.
- Obliga els poders públics a posar en marxa mesures a favor d'afavorir la lliure elecció d'ofici.
- Entre aquestes mesures, l'adequació del lloc de treball a la qualificació, la formació i les aptituds professionals.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: DEURE DE TREBALLAR (I)

○ FILOSOFIA

- No es contraposa al dret al treball ni és contradictòria amb aquest dret (MARTÍN VALVERDE).
- Obeeix a una doble valoració que el constituent fa sobre el treball:
 - “Com a bé de la persona –mitjà de guanyar-se la vida i, en certes condicions, mitjà de realització de la pròpia personalitat.
 - Com a bé de la col·lectivitat –recurs indispensable, i de vegades costós de formar, per a la producció material i el progrés econòmic d'una determinada societat”.
- Conseqüència també de l'armadura ideològica i cultural subjacent de l'exaltació del treball que prediquen tant el sistema capitalista com el d'economia estatal i planificada, en el sentit que tots els ciutadans han de contribuir amb el seu esforç al desenvolupament comunitari (LÓPEZ MORA, 2004).

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: DEURE DE TREBALLAR (II)

- EFICÀCIA JURÍDICA: obligació ètica o moral.
 - Es justifica perquè així no es lesionen altres llibertats civils o polítiques. Cap persona no pot ser obligada a treballar.
 - Manifesta la prohibició de viure a costa del treball d'altri (ALARCÓN CARACUEL).
- EFECTES: legitima algunes mesures com ara...
 - Sancionar indirectament la decisió de no treballar.
 - Per exemple: impostos a rendes que no provenen del treball.
 - L'ocupació adequada: compromís d'activitat.
 - Exigibilitat d'un nivell mínim de productivitat (art. 38 de la CE i 20 de l'ET).

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: LA PLENA OCUPACIÓ (I)

○ ART. 40.1 DE LA CE

- “Els poders públics promouran les condicions favorables per al progrés social i econòmic i per a una distribució de la renda regional i personal més equitativa, dins del marc d’una política d’estabilitat econòmica. De manera especial realitzaran una política orientada a la plena ocupació”.

○ CARACTERÍSTIQUES

- Principi rector de la política econòmica i social.
- Vessant col·lectiu del dret del treball.
- Legítima la política d’ocupació com a mecanisme d’intervenció.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: LA PLENA OCUPACIÓ (II)

- FJ 8è de la STC 22/1981, de 2 de juliol:
 - “El dret al treball no s'esgota amb la llibertat de treballar; comporta també el dret a un lloc de treball, i com a tal presenta dos aspectes: un d'individual i un de col·lectiu (...). En l'aspecte individual, es concreta en el dret igual de tothom a un determinat lloc de treball, si es compleixen els requisits necessaris de capacitació, i en el dret a la continuïtat o a l'estabilitat en l'ocupació, és a dir, a no ser acomiadat sense causa justa. En la dimensió col·lectiva, el dret al treball implica, a més, un manament als poders públics perquè duguen a terme una política de plena ocupació ja que, si no, l'exercici del dret al treball d'una part de la població comporta la negació d'aquest mateix dret a l'altra part de la població”.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: PROTECCIÓ PER DESOCUPACIÓ

- ART. 41 de la CE:
 - “Els poders públics mantindran un règim públic de Seguretat Social per a tots els ciutadans que garantisca l’assistència i les prestacions socials suficients en les situacions de necessitat, especialment en cas de falta de faena. L’assistència i les prestacions complementàries seran lliures”.
- MOTIUS DE L’APARICIÓ EN LA CE:
 - Context en què s’elabora la CE.
 - Mecanisme de garantia social.
 - Dubtes seriosos en relació amb la consecució de l’objectiu de la plena ocupació.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: CONSTITUCIÓ ECONÒMICA (I)

- LA DENOMINADA CONSTITUCIÓ ECONÒMICA: conjunt de preceptes destinats a proporcionar el marc jurídic fonamental per a l'estructura i el funcionament de l'activitat econòmica que supera la visió liberal de no intervenir en l'economia.
- ARTICLES NUCLEARS
 - **Article 1.1.** Espanya es constitueix en un **estat social i democràtic** de dret que propugna com a valors superiors de l'ordenament jurídic la **llibertat, la justícia, la igualtat i el pluralisme polític**.
 - **Article 9.2.** Correspon als **poders públics** promoure les condicions per tal que la **llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups** en els quals s'integra siguin **reals i efectives**; llevar els obstacles que n'impedeixen o en dificulten la plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.
 - **Article 14.** Els espanyols són **iguals davant de la llei**, sense que pugui prevaldre **cap discriminació** per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: CONSTITUCIÓ ECONÒMICA (II)

- ARTICLES DE RECONeixEMENT DE LLIURE MERCAT
 - **Article 33:** dret a la **propietat privada** i límits a aquest dret per causa justificada **d'utilitat pública o d'interès social**, mitjançant la indemnització corresponent de conformitat amb les lleis.
 - **Article 38:** **llibertat d'empresa** en el marc de l'economia de mercat; garantia i protecció de l'exercici d'aquesta llibertat i defensa de la productivitat.
 - **Article 135:** **principi d'estabilitat pressupostària**
 - Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: CONSTITUCIÓ ECONÒMICA (III)

Art.	Contingut
40	Els poders públics promouran les condicions favorables per al progrés social i econòmic i per a una distribució de la renda regional i personal més equitativa, en el marc d'una política d'estabilitat econòmica.
128.1	Tota la riquesa del país en les diferents formes i titularitat està subordinada a l'interès general.
128.2	Es reconeix la iniciativa pública en l'activitat econòmica. Es podrà reservar al sector públic recursos o serveis essencials, especialment en cas de monopoli i acordar la intervenció d'empreses per l'interès general.
129.2	Els poders públics promouran les formes de participació en l'empresa i fomentaran les societats cooperatives. Establiran els mitjans que faciliten l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció.
130	Els poders públics atendran a la modernització i desenvolupament de tots els sectors econòmics...
131.1	L'estat, mitjançant una llei, podrà planificar l'activitat econòmica general per a atendre les necessitats col·lectives, equilibrar i harmonitzar el desenvolupament regional i sectorial i estimular el creixement de la renda i de la riquesa i la distribució més justa d'aquesta darrera.
132.1	La llei regularà el règim jurídic dels béns de domini públic i dels comunals inspirant-se en els principis d'inalienabilitat, imprescriptibilitat i inembargabilitat, i també en regularà la desafectació.

1. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978: COL·LECTIUS ESPECÍFICS

○ CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS

○ DISCRIMINACIÓ POSITIVA

● VIES

- Reserva de llocs de treball o exclusió (jubilació forçosa).
- Preferència d'accés a llocs de treball.
- Bonificacions i reduccions en les quotes de la SS.
- Exempcions o desgravacions fiscals.
- Capitalització de la prestació per desocupació.

● PROBLEMÀTICA

- Llibertat real i efectiva? O contrari a la igualtat, a la no-discriminació i a la llibertat d'empresa?

2. LA NORMATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA: L'ORIGEN DE LA UE

- “ESTATS UNITS D'EUROPA” (VICTOR HUGO)
- GUERRES ENTRE PAÏSOS EUROPEUS
- INTEGRACIÓ ECONÒMICA
 - Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer
 - Comunitats Econòmiques Europees
 - Comunitat Econòmica de l'Energia Atòmica
- FINALITAT INICIAL
 - Garantir un desenvolupament econòmic estable
 - Conflicte o realimentació amb progrés social?

2. LA NORMATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA: OBJECTIUS

- **Art. 3.3, TUE:** “La Unió establirà un mercat interior. Obrarà en pro del desenvolupament sostenible d’Europa basat [...] en una economia social de mercat altament competitiva, tendent a la **plena ocupació** i al progrés social”.
- **Art. 5.2, TFUE:** “La Unió prendrà mesures a fi de garantir la coordinació de les polítiques d’ocupació dels estats membres, en particular definint les orientacions d’aquestes polítiques”.
- **Art. 145, TFUE:** “Els estats membres i la Unió s’esforçaran [...] per desenvolupar una estratègia coordinada per a l’ocupació, en particular per a potenciar una mà d’obra qualificada, formada i adaptable i mercats laborals amb capacitat de resposta al canvi econòmic, amb vista a assolir els **objectius definits en l’article 3** del Tractat de la Unió Europea”.
- **Art. 147, TFUE**
 - 1. La Unió contribuirà a un **alt nivell d’ocupació** mitjançant el foment de la cooperació entre els estats membres.
 - 2. A l’hora de formular i d’aplicar les polítiques i mesures de la Unió cal tenir en compte l’objectiu d’un **alt nivell d’ocupació**.
- **Altres objectius**
 - Creixement econòmic sostenible → Moderació salarial.
 - Tecnologies de la informació.
 - Flexibilitat del sistema de relacions laborals.

2. LA NORMATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA: FUNCIONS

- PAPER DE LA UE EN MATÈRIA D'OCUPACIÓ
 - En teoria: orientador (*soft law*)
 - En la pràctica
 - Coordinació mitjançant programes.
 - Mètode obert de coordinació.
 - Incentius econòmics.
 - Art. 1 *in fine*, LO: “La política d’ocupació es desenvoluparà, dins de les orientacions generals de la política econòmica, en l’àmbit de l’estratègia coordinada per a l’ocupació regulada pel Tractat de Funcionament de la Unió Europea”.

2. LA NORMATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA: PRIMERS PASSOS (I)

- *LLIBRE BLANC. Creixement, competitivitat i ocupació. Reptes per a entrar al segle XXI (1993)*
 - Incidència en polítiques nacionals: reforma de 1994.
 - Incidència en l'aprovació del Tractat d'Amsterdam de 1997.
- **NOU “TÍTOL VIII” EN EL TRACTAT CONSTITUTIU DE LA COMUNITAT EUROPEA (art. 125-130)**
 - Paper subsidiari
 - Instància responsable: el Consell Europeu
 - Vigència fins al 2009 → Vegeu els art. 145-150, TFUE

2. LA NORMATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA: PRIMERS PASSOS (II)

- “COMUNITARITZACIÓ DE L’OCUPACIÓ”:
Coordinació dels plans nacionals d’acció per a l’ocupació
 - Cimera extraordinària del Consell Europeu (Luxemburg, 1997)
 - Directrius comunes classificades en:
 - Ocupabilitat
 - Emprenedoria
 - Adaptació d’empreses i treballadors
 - Igualtat d’accés entre homes i dones
 - Cimera del Consell Europeu (Cardiff, 1998)
 - Obligació de presentar els plans nacionals.
 - Consell Europeu de Lisboa (2000): objectius tangibles
 - Consell Europeu 2010: Estratègia UE 2020

2. LA NORMATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA: INSTITUCIONS PRINCIPALS

- Art. 13.1 del TUE
 - El Parlament Europeu
 - Funció legislativa, juntament amb el Consell (art. 14.1 i 16.1, TUE).
 - El Consell Europeu
 - Definir les orientacions i prioritats polítiques generals, sense potestat legislativa (art. 15.1, TUE).
 - El Consell
 - Definició de polítiques i de coordinació (art. 16.1, TUE).
 - Representant dels estats (art. 16.2, TUE).
 - La Comissió Europea (Comissió)
 - El Tribunal de Justícia de la Unió Europea
 - El Banc Central Europeu
 - El Tribunal de Comptes
- Art. 13.4 del TUE: “El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió són assistits per un Comitè Econòmic i Social i per un Comitè de les Regions, que exerceixen funcions consultives”.

2. LA NORMATIVA DE LA UE: INSTITUCIONS PRINCIPALS EN POLÍTICA D'OCUPACIÓ

- El Consell Europeu
- El Consell
- La Comissió
- El Comitè d'Ocupació

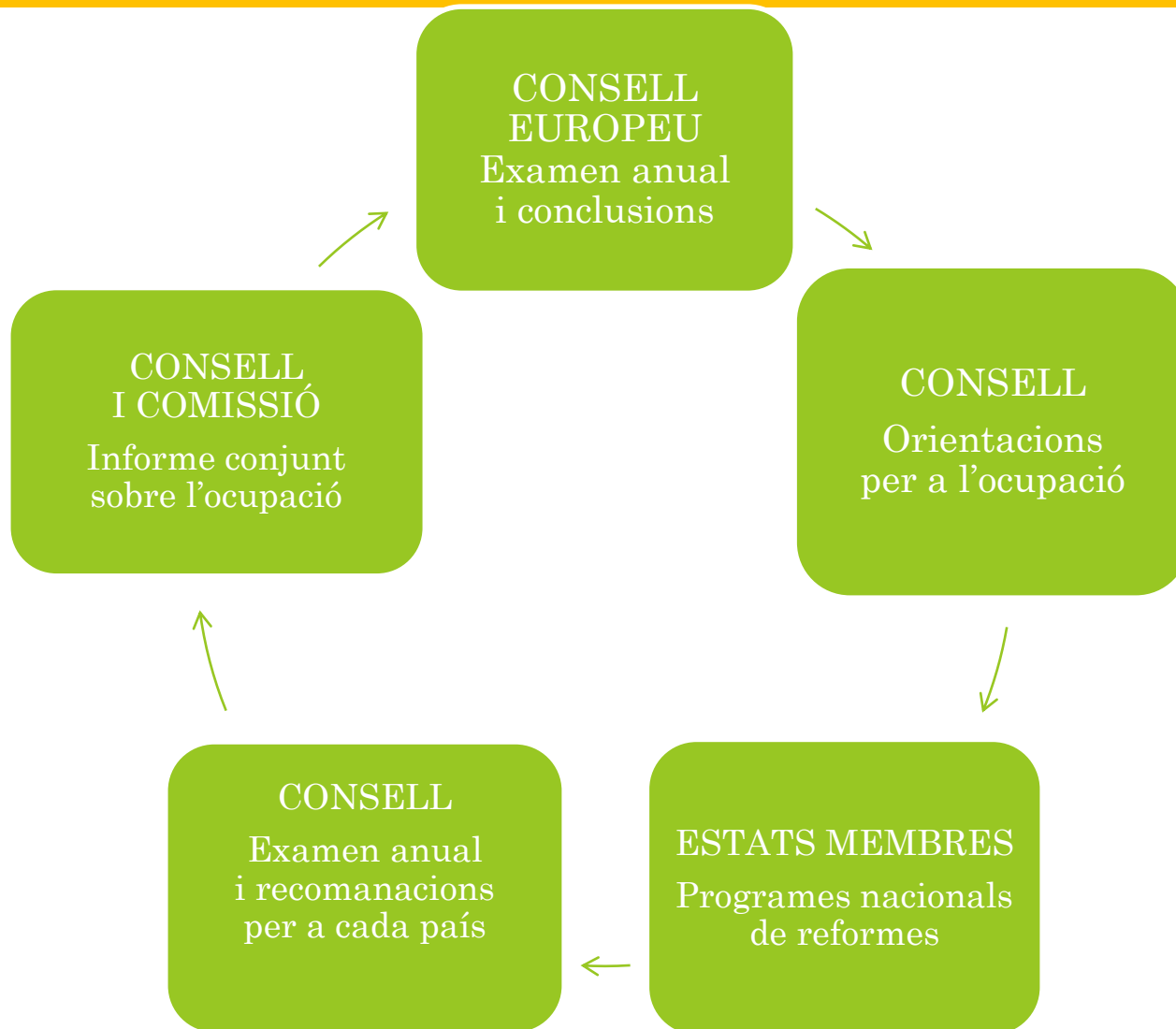
- Altres institucions de transcendència en matèria de polítiques d'ocupació
 - Fons Social Europeu

- Dèficit democràtic de la UE
 - Quina funció té aleshores el Parlament Europeu?
 - “Les principals funcions legislatives les ha assumides el Consell [...] i, en menor grau, la Comissió [...], institucions que no representen els ciutadans, i el paper de les quals supera amb escreix les atribucions legislatives que les constitucions europees solen concedir al poder executiu” (FITA, 2015).

2. LA NORMATIVA DE LA UE: EL MÈTODE OBERT DE COORDINACIÓ *EX* ART. 148 DEL TFUE (I)

- 1. El Consell i la Comissió elaboren un informe anual sobre la situació de l'ocupació a la UE.
- 2. El Consell Europeu examina la situació, aquest informe i elabora unes conclusions.
- 3. La Comissió, per acord d'una majoria qualificada, proposa al Consell que elabore orientacions sobre aquesta qüestió.
- 4. El Consell consulta el Parlament Europeu, el Comitè Econòmic i Social, el Comitè de les Regions i el Comitè d'Ocupació (vegeu l'art. 150 del TFUE) i elabora les orientacions adreçades als estats membres.
 - Compatibles amb les orientacions de política econòmica general.
- 5. Cada estat membre facilita al Consell i a la Comissió un informe anual sobre les principals mesures adoptades en vista de les orientacions.
- 6. El Comitè d'Ocupació opina sobre aquesta qüestió; però és el Consell qui fa anualment un examen de l'aplicació que els estats membres fan de les orientacions.
 - Si així ho recomana la Comissió, el Consell, per majoria qualificada, pot formular recomanacions als estats membres.
- 7. El Consell i la Comissió preparen un informe anual conjunt per al Consell Europeu.

2. LA NORMATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA: EL MÈTODE OBERT DE COORDINACIÓ *EX ART. 148 DEL TFUE (II)*

2. LA NORMATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA: ALTRES FUNCIONS DE LES INSTITUCIONS

- Art. 146.2, TFUE: “...els estats membres consideren el foment de l’ocupació una qüestió d’interès comú i **coordinen llur acció** en aquesta matèria en del Consell...”.
- Art. 149, TFUE: “**El Parlament Europeu** (novetat del Tractat de Lisboa) i **el Consell** poden adoptar mesures de foment destinades a **promoure la cooperació** entre els estats membres i donar suport a llur acció en matèria d’ocupació, per mitjà d’iniciatives destinades a”:
 - Desenvolupar l’intercanvi d’informació i bones pràctiques.
 - Facilitar anàlisis comparatives i assessorament.
 - Promoure propostes innovadores i avaluar experiències.
 - En particular, projectes pilot.

2. LA NORMATIVA DE LA UNIÓ EUROPEA: LIMITACIONS

- LÍMITS A L'EFICÀCIA JURÍDICA DE LES ACTUACIONS EN EL MARC DE LA UE:
 - MANCA DE COMPETÈNCIA PER A LEGISLAR
 - Art. 149, TFUE: “Les mesures previstes en matèria de política d’ocupació “no **comporten harmonització** de les disposicions legislatives i reglamentàries dels estats membres”.
 - PRINCIPI DE SUBSIDIARIETAT
 - Art. 147.1, TFUE: “La Unió contribueix a l’assoliment d’un nivell elevat d’ocupació fomentant la cooperació entre els estats membres, donant suport a llur acció i, **si escau, complementant-la, tot respectant plenament les competències dels estats** membres en aquesta matèria”.
 - DEPENDÈNCIA D’ALTRES POLÍTIQUES
 - Especialment, de l’econòmica.
 - MANCA DE PREVISIONS FIABLES
 - PROHIBICIÓ D’INCENTIUS ECONÒMICS

3. LES DISPOSICIONS DE L'ORGANITZACIÓ INTERNACIONAL DEL TREBALL (OIT)

- **NORMATIVITZACIÓ** mitjançant:
 - Convenis, recomanacions i resolucions.
 - Col·laboració i assessorament a països.
- **CONVENI 122 (1964)**
 - Caràcter promocional de la plena ocupació.
- **El conveni 168 i la Recomanació 169 (1984)** consideren la política d'ocupació:
 - Com un mitjà per a assolir el compliment del dret a treballar.
 - El complet reconeixement pels estats membres del dret a treballar vinculat a l'aplicació de polítiques econòmiques i socials destinades a fomentar la plena ocupació i el treball productiu i triat de manera lliure.

3. ÀREES I INSTRUMENTS JURÍDICS DE L'OIT

ÀREES	INSTRUMENTS JURÍDICS
Política d'ocupació	Conveni 122 i Recomanació 122 (1964); i Conveni 168 i Recomanació 169 (1984).
Foment de l'ocupació	Conveni 168 (1984), Recomanació 176 (1988) i Conveni 189 (1998) sobre creació d'ocupacions en les pimes.
Intermediació laboral	Molt intensiva. Vegeu el tema 3.
Serveis d'ocupació	Vegeu el tema 2.
Igualtat d'accés a l'ocupació i grups desfavorits	Conveni 111 i Recomanació 111 (1958, general); Conveni 156 i Recomanació 165 (1981, sexe i responsabilitats familiars); Conveni 159 i Recomanació 168 (1983, readaptació professional i discapacitat), i Conveni 122, article 1.1.a) i b), que delimita el significat del terme <i>discriminació</i> .
Protecció per desocupació	Conveni 44 (1934) i Conveni 168 de l'OIT (1988) que condicionen l'accés i la percepció de l'assegurança per desocupació a un cert compromís o actitud de la persona.
La cooperació dels interlocutors socials	Art. 3 del Conveni 122 de l'OIT i principis II.3 i I.5 de les recomanacions 122 i 169 de l'OIT. També el principi I.11 de la Recomanació 169, que permet clàusules d'ocupació en la negociació col·lectiva.

4. L'ESTAT COM A FONT JURÍDICA DE L'OCUPACIÓ

- Poder legislatiu com a protagonista
- Poder executiu, a partir de:
 - Potestat reglamentària (art. 97, CE)
 - Normes amb rang de llei (art. 82, CE)
 - Reial decret llei (art. 86, CE)

COMPETÈNCIA DE L'ESTAT EN MATÈRIA D'OCUPACIÓ

- Art. 149, CE: 1. L'estat té competència **exclusiva** sobre les matèries següents:
 - 7a: **legislació laboral**; sens perjudici que siga executada pels òrgans de les comunitats autònomes.
 - 17a: **legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social**, sens perjudici que les comunitats autònomes n'executen els serveis.
 - 13a: bases i coordinació de la **planificació general de l'activitat econòmica**.
- Art. 131, CE
 - 1. L'estat, mitjançant una **lleï**, pot **planificar l'activitat econòmica** general per a atendre les necessitats col·lectives, equilibrar i harmonitzar el desenvolupament regional i sectorial i estimular el creixement de la renda i de la riquesa i la distribució més justa d'aquesta darrera.
 - 2. El govern elaborarà els **projectes de planificació d'acord amb les previsions que li siguen subministrades per les comunitats autònomes** i l'assessorament i la col·laboració dels sindicats i de les altres organitzacions professionals, empresarials i econòmiques...
- Art. 150.2, CE: possible delegació.

LA COMPETÈNCIA NORMATIVA DE LES CA EN POLÍTICA D'OCUPACIÓ (I)

- Estat de les autonomies (art. 2, CE).
- Art. 3.2, LO: “De conformitat amb la Constitució Espanyola i els seus estatuts d'autonomia, correspon a les comunitats autònomes en el seu àmbit territorial el **desenvolupament de la política d'ocupació, el foment de l'ocupació i l'execució de la legislació laboral i dels programes i les mesures** que els hagen sigut transferits”.
- Objectiu: tenir en compte les peculiaritats territorials.
- Art. 148, CE: “Les comunitats autònomes **podran assumir competències** en les matèries següents:”
 - 13a: el foment del desenvolupament econòmic de la comunitat autònoma dins dels objectius marcats per la política econòmica nacional. Art. 40.1, CE.
 - Objectiu: la *plena ocupació*.
 - Obliga tots els poders públics: també les CA.

LA COMPETÈNCIA NORMATIVA DE LES CA EN POLÍTICA D'OCUPACIÓ (II)

- *Legislació* segons STCo 18/1982, de 4 de maig:
 - Potestat per a dictar:
 - Actes amb força de llei.
 - Reglaments executius o de desenvolupament d'una llei.
 - PERÒ la *legislació* no inclou els reglaments organitzatius, per tant, competència de les CA.
- *Laboral* segons STCo 35/1982, de 14 de juliol:
 - Relació subordinada i per compte d'altri.
- Execució de la normativa laboral
 - Vigilància del compliment, sancions, autoritzacions per a fer activitats, organització de serveis administratius...

LA COMPETÈNCIA NORMATIVA DE LES CA EN POLÍTICA D'OCUPACIÓ (III)

ZONA VEDADA PER A CA	ZONA ACCESSIBLE
Contractes de treball.	Perfilar una part del règim jurídic a partir de plans d'ocupació.
Vessant patrimonial de les tècniques d'ocupació (avantatges fiscals, bonificacions, jubilació anticipada, capitalització...).	Vessant jurídic de les tècniques d'ocupació (reserves, exclusions i preferències). Vessant patrimonial: subvencions.
	Programes d'ocupació (temporals)
	Tractament diferenciat de col·lectius desocupats i de territoris, sectors o empreses beneficiàries (justificació).
	Disciplinar els requisits d'accés a ajudes.
	Exigir compromisos.

LA DESCENTRALITZACIÓ DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ: ÀMBIT LOCAL (I)

- SIMILITUDS AMB LES CA
 - Justificació: més aproximació i ajust (art. 4 de l'RDL 3/2015, que aprova la Llei d'ocupació).
 - Limitacions constitucionals i legals.
- AGÈNCIES D'OCUPACIÓ I DESENVOLUPAMENT LOCAL
- POLÍTIQUES DE CARÀCTER SECTORIAL
- PROGRAMES DE FORMACIÓ
 - Escoles-taller
 - Cases d'oficis
 - Tallers d'ocupació

LA DESCENTRALITZACIÓ DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ: ÀMBIT LOCAL (II)

- COL·LABORACIÓ EN POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ SUPRALOCALS:
 - AMB LES COMUNITATS AUTÒNOMES:
 - EMPRESSES D'INSERCIÓ
http://www.empleo.gob.es/es/Guia/texto/guia_3/contenido/guia_3_9_11.htm
 - AMB ELS SERVEIS PÚBLICS D'OCUPACIÓ

L'OCUPACIÓ I ELS REPRESENTANTS D'EMPRESARIS I TREBALLADORS

- ÀREES PER DESENVOLUPAR:
 - Creació, foment, repartiment i manteniment dels llocs de treball.
 - Intermediació.
 - Formació professional.
 - Sistema de protecció per desocupació.

- ESCENARIS D'INTERVENCIÓ
 - Negociació col·lectiva.
 - Expedients de regulació de l'ocupació i modificacions substancials.
 - Concertació social.
 - Participació institucional.

L'OCUPACIÓ I ELS REPRESENTANTS D'EMPRESARIS I TREBALLADORS

- **ESCENARIS D'INTERVENCIÓ**
 - **Negociació col·lectiva**
 - Com a lloc on es regula una gran diversitat de condicions laborals i d'ocupació.
 - En especial: les clàusules d'ocupació.
 - Per delegació i sotmesa a les normes de rang superior i d'ordre públic (art. 9.3 de la CE i 37.1 i 85.1 de l'ET).
 - Problemes en relació amb l'eficàcia.
 - **Expedients de regulació d'ocupació (ERO)**
 - Pla social de l'empresa o mesures socials d'acompanyament (art. 40.2, 41.4 i 51.2 de l'ET).

L'OCUPACIÓ I ELS REPRESENTANTS D'EMPRESARIS I TREBALLADORS

○ ESCENARIS D'INTERVENCIÓ

• **Concertació social**

- Pactes socials (amb el govern) de dimensió estatal, autonòmica o comunitària.

• **Participació institucional**

- En el Sistema Nacional d'Ocupació (art. 13.a, RDL 3/2015, pel qual s'aprova la Llei d'ocupació).
- En els serveis públics d'ocupació estatal i autonòmics (art. 17, 18 i 20, RDL 3/2015, pel qual s'aprova la Llei d'ocupació).
- Formació professional per a l'ocupació (art. 40, RDL 3/2015, pel qual s'aprova la Llei d'ocupació).
- Subvencions, desgravacions i altres mesures per a fomentar l'ocupació de grups específics de treballadors que tenen dificultats especials per a accedir a l'ocupació (art. 17.3, ET).
- En la redacció de textos legals (per exemple: Llei d'ocupació).
- Consell Econòmic i Social.

TEMA 2

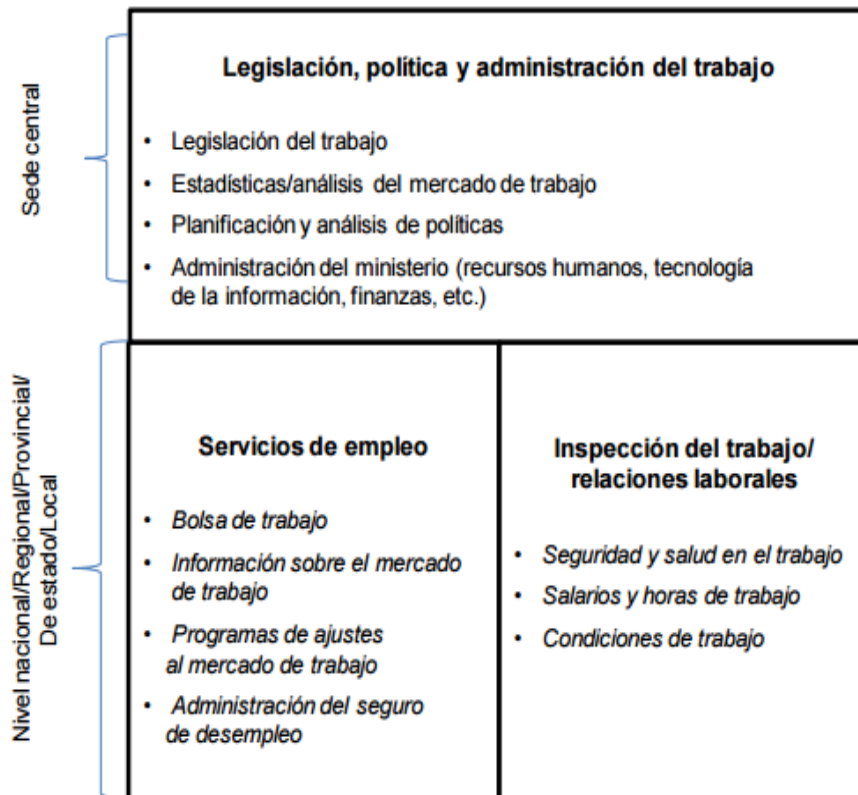
LA GESTIÓ PÚBLICA DE L'OCUPACIÓ

Óscar Requena Montes

1. ELS SERVEIS PÚBLICS D'OCUPACIÓ (SPO): DEFINICIÓ

- Sovint, formen part del ministeri de treball de cada país

Gráfico 1. Funciones genéricas de los ministerios de trabajo

Font: tercer punt de l'ordre del dia de la 306a reunió de la Comissió d'Ocupació i Política Social (Ginebra, novembre del 2009)

1. ELS SERVEIS PÚBLICS D'OCUPACIÓ (SPO): DEFINICIÓ

- Art. 1 del **Conveni núm. 88 de l'OIT** sobre el servei de l'ocupació, 1948:
 - Tot membre de l'OIT per al qual estiga en vigor aquest Conveni ha de garantir el manteniment d'un servei **públic i gratuït** de l'ocupació.
 - “La **funció essencial** del servei de l'ocupació, en cooperació, quan calga, amb altres organismes interessats, públics i privats, ha de ser **assolir la millor organització possible del mercat de l'ocupació**, com a part integrant del programa nacional destinat a mantenir i garantir el sistema de **l'ocupació per a tothom** i a desenvolupar i usar els recursos de la producció”.

1. ELS SERVEIS PÚBLICS D'OCUPACIÓ (SPO): DEFINICIÓ

○ COMPETÈNCIES

- Ajudar els treballadors a trobar feina i ajudar els empresaris a trobar els treballadors adequats.
- Facilitar la mobilitat professional i geogràfica dels treballadors.
- Analitzar la situació i l'evolució del sistema productiu.

1. ELS SERVEIS PÚBLICS D'OCUPACIÓ (SPO): MODELS (SARAGOSSÀ, 2004)

○ MODEL FUNCIONALISTA

- Funció **limitada**

- Relacionar demandes i ofertes de treball.
- Defensa dels treballadors contra l'aprofitament i l'abús d'organitzacions privades.
- Relació amb usuaris bàsicament administrativa.

○ MODEL INTERVENCIONISTA

- Camí cap a les *agències d'ocupació*.
- Tractament **integral** de les situacions de desocupació i treball precari.
- Altres funcions afegides: prospecció de llocs de treball, assessorament a empreses, atenció personalitzada en situacions de desocupació...

1. ELS SERVEIS PÚBLICS D'OCUPACIÓ (SPO): OPCIONS IDEOLÒGIQUES (SARAGOSSÀ, 2004)

○ IDEES NEOLIBERALS

- Els empresaris són més eficients que l'administració pública en gestió de la força de treball i de la formació.
- La formació ha de satisfer les necessitats del mercat.
- S'ha de donar pas a les agències privades de col·locació i a les ETT.

○ IDEES SOCIALDEMÒCRATES

- Cal individualitzar l'atenció.
- Cal prioritzar la formació oferida des de les empreses.
- Cal separar la gestió de les prestacions per desocupació de les altres polítiques actives.

2. EL SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL: EVOLUCIÓ

- INEM (fins al 2003)
 - D'àmbit estatal, públic i gratuït.
 - De gestió tripartida.
- PRINCIPALS CRÍTIQUES (Saragossà, 2004)
 - Sense descentralització territorial
 - Principi informador del Conveni 88 de l'OIT.
 - Burocratitzat.
 - Funcions consistents en control i aplicació de mesures disciplinàries.
 - Recursos insuficients.
 - Seguiment inadequat de l'evolució del mercat de treball.

2. EL SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL: EVOLUCIÓ

- INCIDÈNCIA DE LA CONSOLIDACIÓ DE LES CA: (vegeu el tema 6)
 - Competència i traspassos en les polítiques actives d'ocupació (anys 1989 i 1990).
 - Traspasos d'FP ocupacional.
 - Legalització de les agències privades de col·locació.
 - Tendència cap a la regionalització de determinats àmbits de les relacions laborals.

2. EL SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL: INFORMACIÓ GENERAL

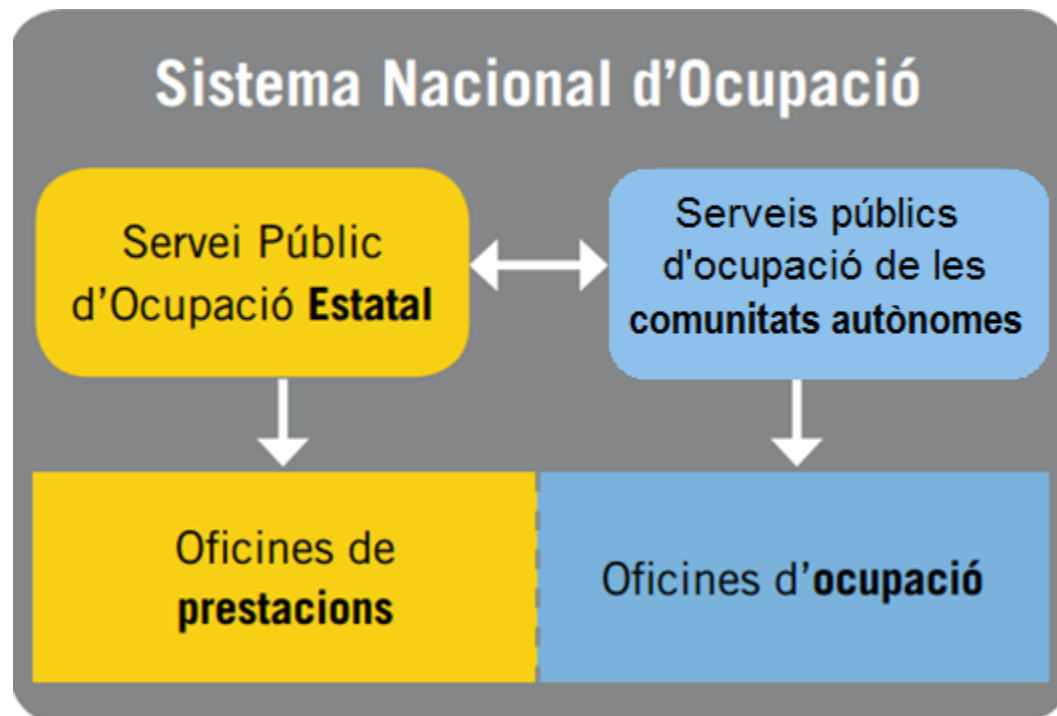
- Des del 2003, [SEPE](#) (sigles en castellà).
- **Organisme autònom** de l'administració general de l'estat.
- Adscrit actualment al Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social (MOSS).
- Amb personalitat jurídica pròpia i independent de l'administració general de l'estat.
- Amb plena capacitat d'obrar per a l'exercici de les seues funcions; amb patrimoni i tresoreria propis.
- Amb autonomia de gestió.
- Es garanteix la participació tripartida i paritària de les associacions empresarials i dels sindicats més representatius (art. 17, LO).

2. EL SERVEI PÚBLIC D'OCUPACIÓ ESTATAL: FUNCIONS

- **MISSIÓ: ordenació, desplegament i seguiment** dels programes i de les mesures de la política d'ocupació (art. 15, LO).
- **FUNCIONS PRINCIPALS**
 - **Planificar i impulsar propostes de polítiques d'ocupació** centrades en les necessitats de les persones i empreses (orientació professional mitjançant itineraris individuals i personalitzats, formació per a l'ocupació, programes de foment de l'ocupació, etc.).
 - **Gestionar les prestacions de desocupació.**
 - **Fer investigacions**, estudis i anàlisis, d'àmbit estatal i provincial, **sobre la situació del mercat de treball** i les mesures a fi de millorar-lo.
 - [Observatori de les Ocupacions](#)

3. EL SISTEMA NACIONAL D'OCUPACIÓ: ESTRUCTURA

Art. 6, LO: “Conjunt d’estructures, de mesures i d’accions necessàries per a promoure i desenvolupar la política d’ocupació”.

3. EL SISTEMA NACIONAL D'OCUPACIÓ: FINALITATS (ART. 7, LO)

- **Fomentar l'ocupació** i promoure la creació de llocs de treball, en especial dirigits a persones amb **més dificultats**.
- Oferir un servei d'ocupació **públic i gratuït**, capaç de **captar** les ofertes d'ocupació del mercat de treball.
- Facilitar **informació** assegurant el principi d'igualtat en l'accés als serveis oferits.
- Assegurar l'**aplicació de polítiques** actives d'ocupació i d'intermediació laboral de conformitat amb els principis d'**igualtat** i no-discriminació, i a favor de la **superació dels desequilibris territorials**.
- Assegurar la **unitat del mercat de treball** en tot el territori espanyol, la integració en el **mercat únic europeu** i la **lliure circulació** de treballadors.
- Garantir l'aplicació de les **polítiques d'activació** per a l'ocupació i de l'**acció protectora** per desocupació.
- Enfortir els SPO i impulsar la cooperació **publicoprivada**.

*Els poders públics han de proporcionar personal als SPO per a exercir aquestes funcions (art. 7.3, LO).

3. EL SISTEMA NACIONAL D'OCCUPACIÓ: FUNCIONS BÀSIQUES (ART. 14, LO)

- Aplicar i **concretar l'Estratègia espanyola d'activació per a l'ocupació (EEAO)**, a partir dels plans anuals de política d'ocupació (PAPO).
- Garantir la coordinació i cooperació del **SEPE** i els SPO de les **CA**.
- Tenir actualitzada una **cartera comuna de serveis** (art. 27, LO) del SNO a fi de garantir arreu de l'estat l'**accés**, en condicions d'**igualtat**, a un servei d'ocupació **públic i gratuït**.
- Impulsar i **coordinar l'adaptació permanent dels SPO** a les necessitats del mercat de treball, en el marc dels acords de la Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals.

3. EL SISTEMA NACIONAL D'OCUPACIÓ: FUNCIONS BÀSIQUES (ART. 14, LO)

- **Analitzar el mercat laboral** en els diversos sectors d'activitat i d'àmbits territorials a fi d'adequar les PAO i la intermediació per a l'ocupació a les necessitats d'aquest i, també, a fi de comprovar les necessitats de treballadors estrangers.
- **Establir objectius concrets** i coordinats a partir dels PAPO per tal **d'avaluar** els resultats i l'eficàcia de les polítiques d'activació per a l'ocupació i definir indicadors comparables.
- Proporcionar informació, propostes i **recomanacions a les AP** sobre qüestions relacionades amb les PAO i la intermediació per a l'ocupació.
- Fer el seguiment del **fons de polítiques d'ocupació**.

3. EL SISTEMA NACIONAL D'OCUPACIÓ: ÒRGANS I INSTRUMENTS DE COORDINACIÓ

- **La Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals** (art. 8.a, LO):
 - Facilita la col·laboració, coordinació i cooperació entre l'administració general de l'estat i de les CA.
 - Elabora l'Estratègia espanyola d'activació per a l'ocupació (art. 10, LO) → Vegeu el tema 5*.
 - Aprova els plans anuals de política d'ocupació (art. 11, LO) → Vegeu el tema 5*.
 - El Sistema d'Informació dels Serveis Públics d'Ocupació (art. 12, LO).
 - Integra la informació relativa a la intermediació laboral, a la gestió de les polítiques actives d'ocupació i de protecció per desocupació.
- **El Consell General del SNO** (art. 8.b, LO):
 - De caràcter consultiu i de participació institucional en matèria de política d'ocupació,
 - Entre altres funcions: consultes i informes d'EEAO i PAPO.

3. EL SISTEMA NACIONAL D'OCUPACIÓ: PRINCIPIIS D'ORGANITZACIÓ (ART.13, LO)

- **Participació de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives** en el Servei Públic d'Ocupació Estatal i en els serveis públics d'ocupació de les comunitats autònomes.
- **Transparència** en el funcionament del mercat de treball i establiment de les polítiques necessàries per a assegurar la **lliure circulació** de treballadors per raons d'ocupació o de formació.
- La responsabilitat en l'execució de les polítiques actives d'ocupació correspon als **serveis públics**, sens perjudici d'ajudar-se d'**entitats col·laboradores**.

4. DISTRIBUCIÓ DE COMPETÈNCIES EN L'ORDENACIÓ I LA DIRECCIÓ DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ (ART. 3, LO)

- **En l'àmbit de competència estatal**, correspon al **GOVERN**, per mitjà del ministeri del ram (Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, MOSS):
 - **LA COORDINACIÓ DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ**
 - En el marc dels acords adoptats per la Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals.
 - **L'APROVACIÓ**, amb informe previ a aquesta Conferència, **DE PROJECTES DE NORMES AMB RANG DE LLEI**.
 - **L'ELABORACIÓ I L'APROVACIÓ DE DISPOSICIONS REGLAMENTÀRIES EN RELACIÓ AMB:** sens perjudici de les competències que en estrangeria corresponen al Ministeri de l'Interior*
 - Intermediació i col·locació en el mercat de treball.
 - Foment de l'ocupació.
 - Protecció per desocupació.
 - Formació professional per a l'ocupació en el àmbit laboral.
 - **LA GESTIÓ I EL CONTROL DE LES PRESTACIONS PER DESOCUPACIÓ**
 - **L'ELABORACIÓ DELS PAPO**
 - De conformitat amb l'Estratègia europea d'ocupació.
 - Amb la participació de les CA i dels sindicats i les associacions empresarials i més representatives.
 - La participació de les CA i dels sindicats i empresaris no té el valor jurídic de codecisió o concertació social (SARAGOSSA, 2004).

4. DISTRIBUCIÓ DE COMPETÈNCIES EN L'ORDENACIÓ I DIRECCIÓ DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ (ART. 3, LO)

- **En l'àmbit de la competència autonòmica,** correspon a les CA, de conformitat amb la Constitució espanyola i els estatuts d'autonomia:
 - El desenvolupament de la política d'ocupació.
 - Intermediació (vegeu el tema 3)
 - El foment de l'ocupació.
 - L'execució de la legislació laboral.
 - Els programes i les mesures que els hagen sigut transferides.
 - Participació en els PAPO.

4. DISTRIBUCIÓ DE COMPETÈNCIES EN L'ORDENACIÓ I DIRECCIÓ DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ (ART. 3, LO)

- **Crítiques a la distribució** (Saragossà, 2004):
 - Parteix d'una visió **centralitzadora**.
 - Priva les CA de desplegar una activitat legislativa i **desconeix la realitat de naturalesa legal de l'ordenament de l'ocupació en les diverses CA**.
 - Aprofundeix en una **autonomia de baixa qualitat**: direccionisme, planificació i finançament des de l'estat.
 - Amb finalitat o caràcter uniformitzador.
 - Desconeix les diverses realitats dels sistemes productius autonòmics.
 - L'estat posseeix la decisió sobre alguns programes dels **fons estructurals europeus** tot i que la titularitat d'aquests fons correspon a les autonomies.

5. ELS SERVEIS PÚBLICS D'OCUPACIÓ DE LES CA (SPOA)

- Des de final del segle XX, les autonomies han regulat amb lleis autonòmiques els SPOA en el seu àmbit territorial amb independència dels traspassos de competències estatals.
- Constituïts com a organismes autònoms dependents de la conselleria d'ocupació de la CA.
- Amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar.
- Amb patrimoni i tresoreria propis.
- Amb autonomia de gestió.

5. ELS SERVEIS PÚBLICS D'OCUPACIÓ DE LES CA (SPOA)

- Han de **participar** en l'elaboració de l'Estratègia espanyola d'activació per a l'ocupació (EEAO) i dels plans anuals de política d'ocupació (PAPO).
- Poden **elaborar plans de política d'ocupació propis**, d'acord amb els objectius dels PAPO i en coherència amb les orientacions i els objectius de l'EEAO (art. 19, LO).
- Es garanteix la participació tripartida i paritària dels empresaris i dels sindicats més representatius (art. 20, LO).

6. LA COL·LABORACIÓ ENTRE EL SEPE I ELS SPOA

- Els RD de transferències han sigut el primer instrument de coordinació i cooperació institucional entre l'estat i les CA (Saragossà, 2004).
 - Pel que fa a l'àmbit valencià, cal destacar els RD següents:
 - Reial decret 2673/1998, d'11 de desembre, sobre traspàs a la Comunitat Valenciana de la gestió realitzada per l'Institut Nacional d'Ocupació, en l'àmbit del treball, l'ocupació i la formació (BOE del dia 29-12-1998).
 - Reial decret 2354/2004, de 23 de desembre, sobre ampliació dels mitjans personals i econòmics adscrits als serveis de l'administració de l'estat traspassats pel Reial decret 2376/1998 (BOE del dia 24-12-2004. Correcció d'errades: BOE del dia 15-01-2005).
 - Reial decret 1188/2006, de 13 d'octubre, sobre modificació i ampliació dels mitjans patrimonials adscrits als serveis de l'administració de l'estat traspassats a la Comunitat Valenciana pel Reial decret 2673/1998.

6. LA COL·LABORACIÓ ENTRE EL SEPE I ELS SPOA

- En l'àmbit de la **intermediació** laboral:
 - L'intercanvi d'informació i cooperació per un **coneixement del mercat de treball**, amb garantia dels principis d'igualtat de drets, lliure circulació, no-discriminació i treball en tot el territori.
 - El registre i el tractament de la informació d'intermediació, amb garantia de transparència i d'accessibilitat i amb una metodologia de comunicacions que garanteix un **Sistema d'Informació Nacional**.
- Metodologia uniforme de **tractament estadístic de dades** que garantisca la coordinació i la integració amb la resta de la informació estadística d'àmbit estatal.
- Pel que fa a les **prestacions econòmiques per desocupació**, cal garantir la coordinació entre:
 - La gestió, el pagament i el control de les prestacions per desocupació (SEPE).
 - I el seguiment del col·lectiu de demandants d'ocupació, als quals es dirigeixen les polítiques d'ocupació transferides (CA).
- Creació i convocatòria de **comissions de coordinació i seguiment** amb una composició paritària de sis persones (tres són designades per l'administració de l'estat; i les altres tres, per la CA).

7. A LA COMUNITAT VALENCIANA: EL SERVOF

- Servei Valencià d'Ocupació i Formació
- Llei 3/2000, de 17 d'abril, per la qual es crea el Servei Valencià d'Ocupació i Formació (SERVOF), DOGV núm. 3737 de 26.04.2000.
- Organisme autònom adscrit a la Conselleria d'Ocupació.
- [Catàleg de serveis](#)

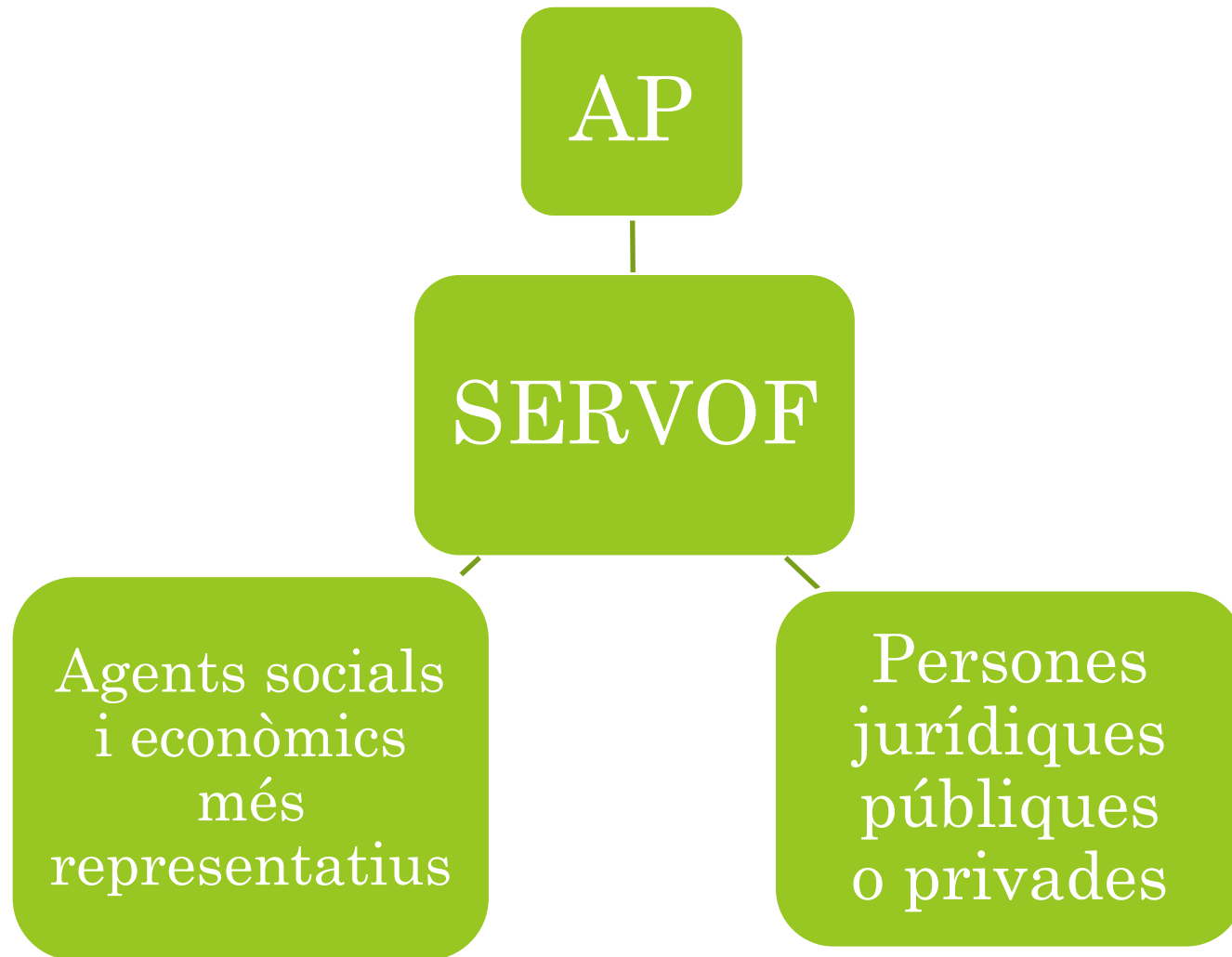
7. A LA COMUNITAT VALENCIANA: FUNCIONS DEL SERVOF

- **LLISTA OBERTA** (art. 2.1.d de la Llei 3/2000):
 - **En general, qualsevol altra** competència que li corresponga en matèria d'intermediació i orientació laboral, d'ocupació, d'economia social, de formació i inserció laboral i, **en especial**, la promoció de **l'autoocupació i l'economia social** en els denominats **jaciments d'ocupació**, amb la potenciació de la **formació ocupacional** i la interrelació i el desenvolupament dels subsistemes de formació professional i la creació de nous **serveis d'orientació i d'assessorament de caràcter integral**, [...] i amb l'establiment de línies de suport especial per a certs col·lectius, com ara el de **dones sense faena**, més **discriminats**.

7. A LA COMUNITAT VALENCIANA: XARXA DE CENTRES DEL SERVOF

- Segons l'art. 24 del Decret 194/2013, de 20 de desembre, del Consell:
 - **Centres SERVOF d'Ocupació**
 - De caràcter bàsic.
 - Funcions:
 - Prestació integral de serveis als demandants d'ocupació i oferents d'ocupació.
 - Gestió de la intermediació entre tots dos.
 - **Centres SERVOF de Formació**
 - De caràcter especialitzat en l'àmbit de la formació professional.
 - S'hi fan activitats formatives dirigides preferentment a persones sense faena.
 - Tipus:
 - Centres de referència nacional.
 - Centres integrats de formació professional titularitat del SERVOF.
 - Altres centres titularitat del SERVOF equipats.

7. A LA COMUNITAT VALENCIANA: LA COL·LABORACIÓ DEL SERVOF

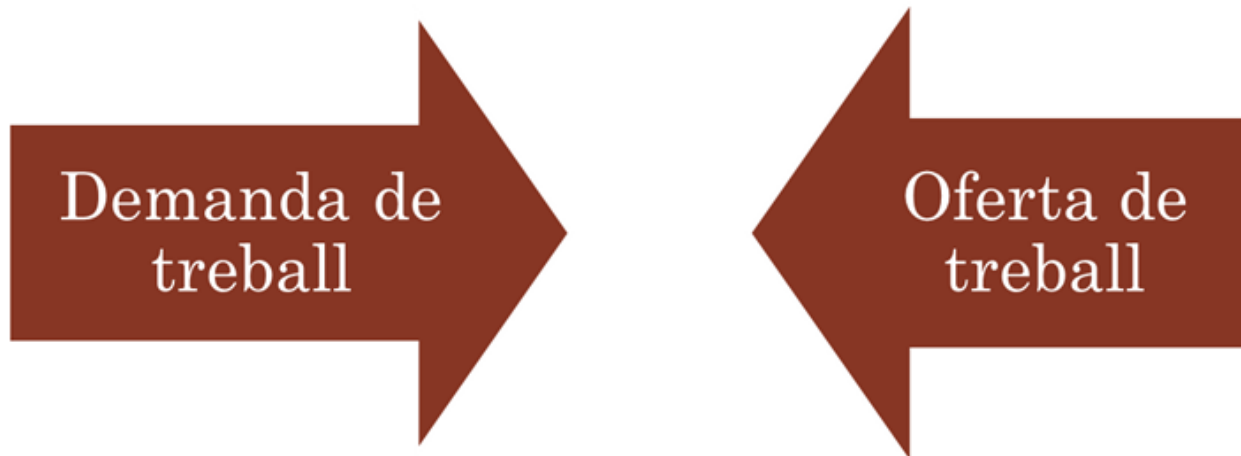
TEMA 3

LA INTERMEDIACIÓ LABORAL

Óscar Requena Montes

LA INTERMEDIACIÓ LABORAL: CONCEPTE JURÍDIC (I)

- “Conjunt d’accions que tenen per objecte posar en contacte les ofertes de treball amb els **treballadors que busquen** ocupació a fi de col·locar-los” (art. 31.1, LO).
- També, l’activitat destinada a **la recol·locació** dels treballadors excedents en processos de reestructuració empresarial, si ha sigut establida o acordada amb els treballadors o amb els representants en els plans socials (art. 31.2, LO).

- Servei de caràcter públic (art. 31.3, LO)
 - Amb independència que la faça un SPO o un agent privat, perquè tots ells “no fan més que materialitzar una de les projeccions normatives imposades des de l’article 35.1, CE” (GARCIA JIMÉNEZ, 2011).

LA INTERMEDIACIÓ LABORAL: CONCEPTE JURÍDIC (II)

- “Ajudar els treballadors a trobar una ocupació convenient, i ajudar els empresaris a contractar treballadors apropiats a les necessitats de les empreses” (art. 6, Conveni 88, OIT).
- Vincular ofertes i demandes d’ocupació, sense que l’agència d’ocupació privada passe a ser part en les relacions laborals que puguem derivar d’aquest procés” (art. 1.1, Conveni 181, OIT).
 - Vincular: acció específica.
 - No sols oferir informació.
 - Ofertes i demandes d’ocupació: objecte.
 - Exclusió expressa: formar part de les relacions laborals.
 - Empreses cedents.

LA INTERMEDIACIÓ LABORAL: FINALITAT I AGENTS

- FINALITAT (art. 31.1, LO)
 - Proporcionar als treballadors una ocupació adequada a les seues característiques.
 - Facilitar als empresaris els treballadors més apropiats als seus requisits i necessitats.
- AGENTS (art. 32, LO)
 - Els serveis públics d'ocupació (SPO).
 - Les agències de col·locació (des del 2014 no cal autorització).
 - Els altres serveis que reglamentàriament es determinen per als treballadors a l'exterior.

LA INTERMEDIACIÓ LABORAL: PRINCIPIS BÀSICS (ART. 34, LO)

- Ha de ser **gratuïta** per als treballadors i per als ocupadors.
- **Igualtat** d'oportunitats en l'accés a l'ocupació i no-discriminació, tant directa com indirecta.
 - Els gestors de la intermediació laboral han d'alertar qui haja formulat una oferta de col·locació que consideren discriminatòria.
 - En particular, les referides a un dels sexes.
 - Excepte que siga un requisit professional essencial i determinant de l'activitat per acomplir (mai l'esforç físic).
- Protecció de **dades** i plena **transparència** en el funcionament dels SPO, agents i col·laboradors.
- Els SPO assumeixen la dimensió pública de la intermediació laboral, sens perjudici d'establir **acords** amb altres entitats.
- Als efectes de la intermediació que efectuen els SPO, tenen exclusivament la **consideració de demandants** d'ocupació els qui s'inscriuen com a tals en els SPO.

ELS AGENTS DE LA INTERMEDIACIÓ: ÀMBIT I TIPUS

- ÀMBIT D'ACTUACIÓ (art. 33.1 *in fine*, LO): tot el territori espanyol
- TIPUS (art. 33.1, LO), segons...
 - La titularitat: públics o privats.
 - El caràcter: lucratiu o no lucratiu.
 - El funcionament:
 - Col·laboradors dels serveis públics d'ocupació (art. 33.5, LO).
 - Autònoms (però coordinats amb aquests).
 - La tasca que fan:
 - Recerca d'ocupació, com ara orientació i informació professional.
 - Selecció de personal.
 - Empreses de recol·locació: agències de col·locació especialitzades en casos de reestructuració empresarial.
 - ETT: poden actuar com a agències de col·locació si s'ajusten als requisits legals, incloent-hi la gratuïtat per la prestació de serveis.

ELS AGENTS DE LA INTERMEDIACIÓ: INSTITUCIONS DE LA INTERMEDIACIÓ LABORAL PÚBLICA

○ SEPE

- Funció d'intermediació complementària d'intermediació dels SPOA.
- Actualment quasi reduïda a:
 - Organització general i d'àmbit superior al de les CA.
 - Col·laborar amb els SPO autonòmics en l'elaboració dels instruments d'ocupació.
 - Integració laboral d'immigrants.

ELS AGENTS DE LA INTERMEDIACIÓ: INSTITUCIONS DE LA INTERMEDIACIÓ LABORAL PÚBLICA

○ SPO autonòmics

- Rebre i registrar les comunicacions de concertació, de pròrroga o d'extinció dels contractes enviades pels empresaris (amb finalitats estadístiques).
- Inscriure els treballadors desocupats que ho sol·liciten.
- Tramitar ofertes procedents d'SPO de diversos països.
- Autoritzar les agències de col·locació que no superen la CA.

ELS AGENTS DE LA INTERMEDIACIÓ: EVOLUCIÓ HISTÒRICA DE LES AGÈNCIES DE CARÀCTER LUCRATIU

- Final del segle XIX.
- Agències no lucratives: discriminació i manca de transparència.
- Agències lucratives: allunyades de l'objectiu de la col·locació.

Laissez-faire

Prohibició

- Postguerra (I GM).
- Convenis 2, 34 i 88 i recomanacions 1 i 34 de l'OIT.
- Llei de col·locació obrera de 27/11/31.

SARAGOSSÀ,
2004

- Conveni 96, OIT (1949): lícites però sotmeses a control administratiu.
- STJCE 41/90 de 23/4/91
- Conveni 181, OIT (1997) i Recomanació 188.
- Reforma laboral de 1994.
- Reforma laboral del 2010.
- Reforma laboral del 2012.

Regulació

ELS AGENTS DE LA INTERMEDIACIÓ: APOSTA PELS AGENTS PRIVATS

- Art. 2.3 i 24 i seg. de la Llei 35/2010:
 - Legalització d'empreses privades de col·locació amb ànim de lucre.
 - Legalització d'empreses de recol·locació.
- Art. 1 de la Llei 3/2012:
 - Es permet a les ETT actuar com a agències de col·locació (art. 33.6, LO).

ELS AGENTS DE LA INTERMEDIACIÓ: DEURES (ART. 33.4, LO)

- **Subministrar informació als SPO** amb la periodicitat i la forma que s'establisca sobre treballadors, activitats, ofertes de treball i perfils professionals.
- Respectar la **intimitat i dignitat** dels treballadors i complir la normativa aplicable en matèria de protecció de dades.
- Garantir als treballadors la **gratuïtat** per la prestació de serveis.
- Disposar de **sistemes electrònics** compatibles i complementaris amb els dels SPO.
- Complir la **normativa** vigent en matèria laboral i de Seguretat Social.
- Complir les normes sobre accessibilitat universal de les **persones amb discapacitat** i, en particular, vetlar per la correcta relació entre les característiques dels llocs de treball oferits i el perfil acadèmic i professional sol·licitat, a fi de no excloure de l'accés a l'ocupació les persones amb discapacitat.
- Garantir, en el seu àmbit d'actuació, el **principi d'igualtat en l'accés a l'ocupació**.

ELS AGENTS DE LA INTERMEDIACIÓ: REQUISITS D'ENTRADA (ART. 33.2, LO)

- Presentar una **declaració responsable**: on?
 - Al servei públic d'ocupació autonòmic.
 - Al SEPE només quan:
 - L'activitat d'intermediació es fa des de centres de treball establits en dues CA o més o amb l'ús exclusivament de mitjans electrònics.
 - Es tracta d'un tràmit *previ*:
 - “Les agències de col·locació **poden començar l'activitat des del dia de la presentació de la declaració responsable**, sens perjudici de les facultats de comprovació, control i inspecció que tinguen atribuïdes les administracions competents”.
 - La inexactitud o falsedat en qualsevol dada essencial:
 - Interrupció de l'activitat com a agència de col·locació.
 - Possibles responsabilitats penals, civils o administratives.

TEMA 4

LA UNIÓ EUROPEA I LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ

Óscar Requena Montes

1. FONAMENTS JURÍDICS DE LA POLÍTIKA D'OCUPACIÓ A LA UE

- **Comunitarització o europeïtzació de la política d'ocupació**
 - **Art. 3.3, TUE:** “La Unió estableix un mercat interior. Treballa pel desenvolupament sostenible d'Europa basat en [...] una economia social de mercat altament competitiva, tendent a la plena ocupació i el progrés social...”.
 - **Art. 9, TFUE:** “En la definició i l'execució de les seues polítiques i accions, la Unió té en compte les exigències relacionades amb la promoció d'un **nivell d'ocupació elevat**, amb la garantia d'una protecció social adequada, amb la lluita contra l'exclusió social i amb un nivell elevat d'educació, formació i protecció de la salut humana”.
 - **Art. 147.1, TFUE:** “La Unió ha de contribuir a un **alt nivell d'ocupació** mitjançant el foment de la cooperació entre els estats membres...”.

1. FONAMENTS JURÍDICS DE LA POLÍTIKA D'OCUPACIÓ A LA UE

- **Art. 145, TFUE:** “Els estats membres i la Unió s’han d’esforçar [...] per desenvolupar una **estratègia coordinada per a l’ocupació**, en particular per potenciar una mà d’obra qualificada, formada i adaptable i mercats laborals amb capacitat de resposta al canvi econòmic, a fi d’assolir els objectius definits en l’article 3 del Tractat de la Unió Europea”.
 - Art. 120 i 121 (i 146), TFUE: els estats membres han de considerar les seues **polítiques econòmiques (i el foment de l’ocupació)** com una qüestió d’interès comú i les han de **coordinar** en el Consell, respectant el principi d’una economia de mercat oberta i de lliure competència.
- **Art. 15 i 27-38, CDFUE:** dret i llibertat de treballar i drets de solidaritat.
- **Art. 1 *in fine* LO:** “La política d’ocupació s’ha de desenvolupar, dins de les orientacions generals de la política econòmica, **en l’àmbit de l’estratègia coordinada per a l’ocupació** que regula el Tractat de funcionament de la Unió Europea”.
 - Encara que la Llei 18/2014 **suprimeix** definitivament l’article 3.3 de la llei d’ocupació, que exigia:
 - Definir els plans nacionals d’acció per a l’ocupació d’acord amb l’EEE.
 - Que les mesures incloses en aquests plans estigueren coordinades i integrades amb les altres polítiques d’origen estatal i de la UE.
 - Que les comunitats autònomes establiren programes d’ocupació, d’acord amb les obligacions establides per l’EEE, mitjançant els plans esmentats.

2. EVOLUCIÓ: ETAPA INICIAL (ANYS CINQUANTA-ANYS NORANTA)

- Ajudes de la Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer (CECA) de readaptació davant de reestructuracions industrials.
- **Tractat de Roma (1957):** CEE com a mercat comú.
 - Preveia la coordinació dels sistemes de seguretat social dels EM i la creació de l'FSE → evitar el dúmping social.
 - Va consagrar el principi d'igualtat de retribucions entre homes i dones.
- Carta Social Europea (1961).
- FSE (dècada dels setanta): instrument principal de lluita contra la desocupació.

2. EVOLUCIÓ: ETAPA DE REORIENTACIÓ DE LA POLÍTICA SOCIAL DE LA UE (ANYS VUITANTA)

- Acta Única Europea (1986)
 - Procediment de cooperació
- Cimera d'Estrasburg (1989)
 - S'aprova la [Carta comunitària dels drets socials fonamentals dels treballadors](#)
- Tractat de Maastricht (TUE)
 - CEE → CE
 - Procediment de codecisió
- EURES (1992): Servei Europeu d'Ocupació
 - Xarxa de col·laboració entre la Comissió i els serveis públics d'ocupació dels estats membres de l'Espai Econòmic Europeu (més Suïssa) i altres organitzacions associades.

2. EVOLUCIÓ: PUNT D'INFLEXIÓ (ANYS NORANTA)

- **Llibre blanc sobre creixement, competitivitat i ocupació. Reptes per a entrar al segle XXI (1993)**
 - **Ocupació** com a **prioritat** econòmica i política per primera vegada.
 - **Diagnòstic**: la globalització i els canvis financers, tècnics i demogràfics afecten l'ocupació.
 - **Proposta**: economia oberta però descentralitzada, competitiva (sinergies i adaptació en subcontractació) i solidària.
 - **Nous jaciments d'ocupació**: gran amalgama d'àrees.

2. EVOLUCIÓ: PUNT D'INFLEXIÓ (ANYS NORANTA)

○ **Consell Europeu d'Essen (1994):**

- Busca més **rigor tècnic** contra la desocupació.
- **Cinc àmbits d'actuació a curt termini:**
 - Inversions en FP per a l'adaptació a l'evolució tecnològica.
 - “Intensitat de l'ocupació” (relació amb la taxa de creixement econòmic): organització més flexible del treball, política salarial atractiva i iniciatives regionals i locals.
 - Reducció de costos salarials indirectes: foment de la contractació.
 - Eficàcia de la política del mercat de treball: definició i avaluació.
 - Més mesures dirigides a grups particularment afectats.
- **Tractat d'Amsterdam (1997, vigent des de 1999)**
 - S'hi inclou el Regne Unit.
 - Títol sobre ocupació i protocol de política social.
 - Comitè d'Ocupació permanent: consulta i coordinació.
 - Implanta el mètode obert de coordinació (vegeu el tema 2).

2. EVOLUCIÓ: LES ESTRATÈGIES EUROPEES D'OCUPACIÓ

- **Cimera extraordinària de Luxemburg (1997)**
 - Estratègia europea d'ocupació (1997-2004).
 - Primers PNAO (Cardiff, 1998).
 - Procés de Colònia → Pacte Europeu per l'Ocupació.
- **Estratègia de Lisboa (2000-2010)**
 - Objectiu estratègic: fer de la Unió Europea “l'economia basada en el coneixement més **competitiva i dinàmica** del món”.
 - Plena ocupació com a objectiu global de la política social.
 - *MOC social*.
 - Des del 2005, les orientacions per a l'ocupació s'integren en les orientacions generals per a les polítiques econòmiques.
 - Les orientacions integrades per al 2005-2008 i 2008-2010 incloïen 23 orientacions, vuit de les quals eren específicament d'ocupació.

3. L'ESTRATÈGIA EUROPEA D'OCUPACIÓ (EEE): ESTRATÈGIA EUROPA 2020 (2010-2020)

- Comunicació de la Comissió Europa 2020, de 3 de març de 2010, per a un creixement **intel·ligent, sostenible i integrador**.
- 3 prioritats reforçades per 7 iniciatives:
 1. **Creixement intel·ligent**
 - a) “Unió per la innovació”.
 - b) “Joventut en moviment”.
 - c) “Una agenda digital per a Europa”.
 2. **Creixement sostenible**
 - d) “Una Europa que empre els recursos eficaçment”.
 - e) “Una política industrial per a l'era de la mundialització”.
 3. **Creixement integrador**
 - f) “Agenda de noves qualificacions i ocupacions”.
 - g) “Plataforma europea contra la pobresa”.

3. L'ESTRATÈGIA EUROPEA D'OCUPACIÓ (EEE): ESTRATÈGIA EUROPA 2020 (2010-2020)

- **Definició dels objectius principals:**
 - **Mercat laboral:** índex d'ocupació 20-64 anys → 75%
 - **Inclusió social:** rescatar almenys 20 milions de persones de la pobresa i la marginació.
 - **Qualitat i resultats dels sistemes educatius:**
 - Reduir la taxa d'abandonament escolar prematur del 15% a menys del 10%.
 - Augmentar el nombre de persones de 30-34 anys amb estudis superiors del 31% al 40%.
 - Altres objectius sobre R+D i canvi climàtic.

3. ESTRATÈGIA EUROPA 2020: ORIENTACIONS SOBRE OCUPACIÓ

- 10 orientacions; **4 sobre ocupació:**
 1. Augmentar la participació de **dones** i homes en el mercat laboral, reduir la desocupació **estructural** i fomentar l'ocupació de **qualitat**.
 - Flexiseguretat equilibrada i ajudes dels fons.
 2. Aconseguir una població **competent i ajustada** a les necessitats del mercat laboral i promoure l'**aprenentatge permanent**.
 - Ni-nis.
 3. Millorar la qualitat i els resultats dels **sistemes educatius** i de formació en tots els nivells i incrementar la participació en l'ensenyament **superior** o equivalent.
 4. Promoure la **integració** social i lluitar contra la **pobresa**.

3. ESTRATÈGIA EUROPA 2020: ORIENTACIONS (REVISIÓ 2015)

- Impulsar la **demanda** de mà d'obra:
 - Creació d'ocupació; fiscalitat laboral i fixació de salaris.
- Millorar l'**oferta** de treball i les **qualificacions**:
 - Participació i nivells de qualificació; lluita contra les debilitats estructurals dels sistemes d'educació i formació; desocupació juvenil i de llarga duració.
- Millorar el **funcionament dels mercats** de treball:
 - Reduir la segmentació del mercat de treball; incrementar la participació dels interlocutors socials; reforçament de les polítiques actives del mercat de treball; mobilitat dels treballadors.
- Garantir l'equitat, combatre la **pobresa** i promoure la **igualtat** d'oportunitats:
 - Modernització dels sistemes de protecció social, atenció sanitària i assistència de llarga duració; polítiques socials específiques a fi de prevenir l'abandonament escolar i l'exclusió social.

4. APLICACIÓ DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ: EL SEMESTRE EUROPEU

The European Semester: Who does what and when?

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	
European Commission	Annual Growth Survey (AGS) presented				Assessment of NRPs and CSPs	Recommendations to Member States based on NRPs and SCPs		
Council of the European Union		AGS debated ahead of European Council →					Recommendations to Member States formally adopted	THROUGHOUT THE YEAR: Peer review of Member States' compliance with recommendations including consideration of possible further/enforcement measures (Excessive Deficit Procedure / Excessive Imbalance Procedure)
European Parliament		AGS debated ahead of European Council →						
European Council			Endorsement of reform priorities for EU, Member States			Debate and endorsement of recommendations to Member States		
Member States				National Reform Programmes (NRPs) and Stability / Convergence Programmes (SCPs) sent to Commission →				AUTUMN: Governments present draft budgets to national parliaments for debate in line with established national practice

5. ELS FONS ESTRUCTURALS I D'INVERSIÓ DE LA UE

- Els fons del Marc Estratègic Comú per al **període de programació 2014-2020**:
 - Fons Social Europeu (FSE)
 - Fons Europeu d'Adaptació a la Globalització (FEAG)
 - Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER)
 - Fons de Cohesió
 - Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER)
 - Fons Europeu Marítim i de Pesca (FEMP)
 - Fons Europeu per a Inversions Estratègiques
- Reglament (UE) núm. 1303/2013 del Parlament i del Consell, de 17 de desembre de 2013, sobre **disposicions comunes dels fons**.

5. ELS FONS ESTRUCTURALS I D'INVERSIÓ DE LA UE

○ OBJECTIUS GENERALS

- Objectiu 1: promoure el desenvolupament i l'ajust estructural de les regions menys desenvolupades.
- Objectiu 2: impulsar la reconversió econòmica i social de les zones amb deficiències estructurals.
- Objectiu 3: impulsar l'adaptació i la modernització de les polítiques i dels sistemes d'educació, de formació i d'ocupació.

○ INSTRUMENTS D'APLICACIÓ DELS FONS

- [Acords d'associació \(+\)](#)
- Programes nacionals

4. ELS FONS ESTRUCTURALS I D'INVERSIÓ DE LA UE

○ El Fons Social Europeu (títol XI del TFUE)

● Objectius (art. 162, TFUE)

- Fomentar, dins de la Unió, les **oportunitats d'ocupació** i la **mobilitat geogràfica i professional** dels treballadors.
- Facilitar l'**adaptació** dels treballadors a les transformacions industrials i als canvis dels sistemes de producció, especialment mitjançant la **formació** i la reconversió professionals.
- En definitiva, millorar les possibilitats d'ocupació dels treballadors en el mercat interior → elevació del nivell de vida.

● Organització (art. 163, TFUE)

- Administració: **Comissió**, assistida per un comitè format per representants dels governs i de les organitzacions sindicals i patronals.
- Cada EM acorda un o més d'un [programa operatiu](#), estatal o regional, finançat per l'FSE (7 anys).

4. ELS FONS ESTRUCTURALS I D'INVERSIÓ DE LA UE

- **El Fons Social Europeu:** regulació (art. 164, TFUE)
 - Reglaments d'aplicació: **Parlament Europeu i el Consell**, amb consulta prèvia al CES i al Comitè de les Regions.
 - Reglament (UE) núm. 1304/2013, del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, relatiu al Fons Social Europeu.
 - Inclou la Iniciativa d'Ocupació Juvenil (IOJ).
 - **Objectius temàtics**
 - Promoure la sostenibilitat i la qualitat en l'ocupació i afavorir la mobilitat laboral.
 - Promoure la inclusió social i lluitar contra la pobresa i qualsevol forma de discriminació.
 - Invertir en educació, formació i formació professional per a l'adquisició de capacitats i un aprenentatge permanent.
 - Millora de la capacitat institucional i de l'eficàcia de l'administració pública.

5. ELS FONS ESTRUCTURALS I D'INVERSIÓ DE LA UE

- **Fons Europeu d'Adaptació a la Globalització**
 - **Objecte:** estimular el creixement econòmic i d'ocupació.
 - **Com?:** donant ajudes als treballadors acomiadats a conseqüència dels grans canvis estructurals provocats per la globalització econòmica.
 - Com a norma general, el FEAG sols actua si s'acomiaden més de 500 treballadors en una sola empresa (incloent-hi els proveïdors i els transformadors dels productes) o quan un elevat nombre de treballadors d'un sector perd la faena en una regió o en diverses regions veïnes.
 - **Exclusions de les ajudes:** no finança mesures passives de protecció social ni per a evitar el tancament d'una empresa, modernitzar-la o reconvertir-la.

5. ELS FONS ESTRUCTURALS I D'INVERSIÓ DE LA UE

○ FEDER

- Objectiu: [reduir les desigualtats](#) entre els nivells de desenvolupament de les regions europees.
- Regulació
 - Art. 174-176 del TFUE.
 - Reglament (UE) núm. 1301/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, sobre el Fons Europeu de Desenvolupament Regional.

○ Fons de cohesió

- Destinat als EM amb renda nacional bruta *per capita* inferior al [90% de la renda mitjana de la UE](#).
 - En el període 2014-2020: 15 països.
- Activitats o àrees de suport
 - Xarxes transeuropees de transport.
 - Medi ambient.

6. ALTRES INSTRUMENTS DE LA UE: PROGRAMES

- Programa de la UE per a l'Ocupació i la Innovació Social ([EaSI](#))
 - **Finalitat:** programa per a l'ocupació i la solidaritat social.
 - Generació de coneixements analítics.
 - Impulsa l'intercanvi d'informació i l'aprenentatge mutu.
 - **EURES:** Serveis Europeus d'Ocupació.
 - **Microfinançament i empenedoria social.**
 - A particulars i microempreses.
 - A proveïdors de microcrèdits.
 - A empreses socials.
- Paquets: sobre ocupació, ocupació juvenil, de governança econòmica...

7. EL PAQUET D'OCUPACIÓ JUVENIL

- **La iniciativa Joventut en Moviment té 4 pilars:**
 1. **Aprenentatge permanent:** reduir l'abandó escolar prematur al 10%.
 2. **Ensenyament superior:** 40% dels joves.
 3. **Mobilitat:** augment d'informació i reducció d'obstacles.
 4. **Ocupació juvenil:** primordial per a augmentar la taxa d'ocupació general dels 20 als 64 anys fins al 75%.

7. EL PAQUET D'OCUPACIÓ JUVENIL

- **Iniciativa d'Ocupació Juvenil.**
- **Recomanació del Consell sobre l'establiment de la Garantia Juvenil (abril del 2013).**
 - Objectiu: que tots els joves de menys de 25 anys (30) reben una bona oferta d'ocupació, educació contínua, formació d'aprenentatge o període de pràctiques en un termini de quatre mesos després de quedar aturats o d'acabar l'educació formal.
- **Aliança Europea per a la Formació d'Aprenents (juliol del 2013).**
- **Recomanació del Consell sobre un marc de qualitat per als períodes de pràctiques (març del 2014).**
- **Nova agenda de competències per a Europa.**

A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of several vertical lines of varying shades of green and a cluster of circles of different sizes and shades of green. One of the circles contains the number 130.

130

TEMA 5

ELS PROGRAMES D'OCUPACIÓ DES DE L'ÀMBIT
ESTATAL

Óscar Requena Montes

(a partir dels apunts del Prof. Vicent Saragossà i Saragossà)

1. EL CONTEXT

- Crisi econòmica
- Estratègia Europa 2020
- El Programa d'estabilitat
- El Programa nacional de reformes
- Estratègia espanyola d'activació per a l'ocupació
- Pla anual de política d'ocupació
- Altres plans
 - Pla nacional d'implantació de la Garantia Juvenil, en el marc de l'Estratègia d'emprenedoria i ocupació jove 2013-2016.
 - Pla nacional d'acció per a la inclusió social 2013-2016 i l'Estratègia integral nacional per a les persones sense llar.

1. EL CONTEXT: EL PROGRAMA D'ESTABILITAT

○ Lliurament

- Cada mes d'abril, juntament amb el Programa nacional de reforma, davant de la Comissió Europea.

○ Objectiu

- Comprovar els objectius pressupostaris.
 - Principi d'estabilitat pressupostària: reforma del 2011.
 - Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
 - Reformada per la Llei orgànica 1/2016, de 31 d'octubre.

○ Actual

- Programa d'estabilitat 2016-2019.
- Objectius de dèficit: 4,6%, 3,1% i 2,2% per al 2016, 2017 i 2018 respectivament.

1. EL CONTEXT: EL PROGRAMA NACIONAL DE REFORMA

- ESTRUCTURA DEL [PNR 2016](#)
 - Recomanacions específiques
 - Ajust pressupostari
 - Sanejament del sector financer
 - Mercat de treball
 - Competència, investigació i internacionalització
 - Progressos per a aconseguir els objectius nacionals de l'Estratègia Europa 2020
 - Pròximes reformes
 - Aspectes institucionals

1. EL CONTEXT: OBJECTIUS GENERALS DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ

○ Art. 2, LO

a) Garantir la **igualtat efectiva d'oportunitats** i la no-discriminació en l'accés a l'ocupació i en les accions orientades a aconseguir-ne, com també la lliure elecció de professió o ofici (en relació amb els articles 9.2 de la Constitució espanyola i 17 de l'Estatut dels treballadors).

- Aplicable a tots els nacionals d'estats membres de l'Espai Econòmic Europeu.

- La resta: com determine la normativa.

b) Mantenir un sistema eficaç de **protecció en situacions de desocupació** que assegure la coordinació entre les polítiques actives d'ocupació i les prestacions per desocupació.

c) **Prevenir la desocupació**, especialment la de **llarga duració**, facilitant una atenció **individualitzada** als desocupats i mitjançant accions **formatives**.

1. EL CONTEXT: OBJECTIUS GENERALS DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ

○ ART. 2, LO

d) Assegurar polítiques adequades d'integració laboral dirigides als col·lectius que tenen **més dificultats** (joves, dones, persones amb discapacitat, desocupats de llarga duració i majors de 45 anys).

e) Mantenir la **unitat del mercat de treball** a tot el territori estatal, tenint en compte les característiques específiques i diverses dels diferents territoris i promovent la correcció dels **desequilibris territorials i socials**.

f) Assegurar la **lliure circulació de treballadors** i facilitar la mobilitat geogràfica estatal i europea.

g) Coordinar la seua articulació amb el **fenomen migratori intern i extern**, en col·laboració amb les CA.

h) Proporcionar serveis **individualitzats** a la població activa dirigits a facilitar la incorporació, la permanència i el progrés en el mercat laboral, com també a les empreses a fi que la competitivitat millore.

i) Fomentar la **cultura emprenedora** i l'esperit empresarial, i també millorar l'atenció i l'acompanyament a les persones emprenedores.

1. EL CONTEXT: INSTRUMENTS DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ

- ART. 5, LO (desplegat en el títol III)
 - a) La intermediació laboral.

 - b) Les polítiques actives d'ocupació.

 - c) La coordinació entre les polítiques actives i la protecció econòmica davant de la desocupació.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

- **DEFINICIÓ** (art. 9 i 10.3 i 5, LO)
 - **Instrument de coordinació de l'SNO**, de caràcter **plurianual** i revisable, que ha de reflectir les polítiques actives d'ocupació i d'intermediació laboral que es desplegaran en el conjunt de l'estat.
- **CREACIÓ** (art. 10.1, LO)
 - Aprovada pel Govern, a proposta del MOSS.
 - Elaborada en col·laboració amb les CA i amb la participació de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.
 - Amb un informe de la Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals.
 - Sotmesa a consulta i informe del Consell General de l'SNO i dels Consells del Treball Autònom i de Foment de l'Economia Social.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

○ EVOLUCIÓ NORMATIVA

- ESTRATÈGIA ESPANYOLA PER L'OCUPACIÓ 2012-2014
 - CONSEQÜÈNCIA DEL CANVI QUE L'RDL 3/2011 INTRODUEIX EN LA LLEI D'OCUPACIÓ
 - A fi de garantir “la igualtat d'accés, la cohesió social i la complementarietat entre la unitat de mercat i la diversitat territorial” (EM RDL 3/2011).
 - Incloïa indicadors quantitius i qualitius
- ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER L'OCUPACIÓ 2014-2016
 - CONSEQÜÈNCIA DE L'RDL 8/2014 i aprovada per l'RD 751/2014, comporta:
 - Reorganització i sistematització de les actuacions de polítiques actives.
 - Canvi terminològic: *serveis* i *programes*, en lloc de *mesures* i *accions*.
 - Desenvolupament de la cartera comuna de serveis.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

○ EIXOS (art. 10.4, LO):

- 1. Orientació:** informació, motivació, diagnòstic del perfil professional i determinació de competències, disseny i gestió de la trajectòria individual d'aprenentatge, cerca d'ocupació, intermediació laboral...
- 2. Formació:** FP per a l'ocupació, requalificació, formació en alternança, incloent-hi els programes públics d'ocupació-formació.
- 3. Oportunitats d'ocupació:** incentivar la contractació, el manteniment dels llocs de treball, especialment per als col·lectius que tenen més dificultat en l'accés o en la permanència en l'ocupació.
- 4. Igualtat d'oportunitats en l'accés a l'ocupació:** però també en la permanència i promoció en l'ocupació, en la conciliació de la vida personal, familiar i laboral, i en la mobilitat geogràfica.
- 5. Emprenedoria:** treball autònom, economia social, creació d'ocupació i dinamització i impuls del desenvolupament econòmic local.
- 6. Millora del marc institucional:** amb caràcter transversal, afecta tots els altres. Tot allò relatiu a la gestió, col·laboració, coordinació i comunicació dins de l'SNO i l'impuls de la modernització d'aquest.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

L'Estratègia té un **paper vertebrador** de les estratègies individuals de cadascun dels SPO, de manera que tots s'han d'ajustar a 10 **PRINCIPIS D'ACTUACIÓ**:

1. De **coordinació**, col·laboració, transparència, participació activa, millora i modernització **de tots els agents** integrants de l'SNO i del seu marc institucional.
2. D'**eficàcia, servei a la ciutadania i orientació a resultats**, especialment els relatius a la inserció efectiva i sostinguda, a la reducció dels períodes de desocupació, a la cobertura de vacants, als serveis a les empreses i a la satisfacció d'ocupadors i demandants.
3. De **programació**, seguiment detallat de la gestió i l'avaluació del resultat de les accions i del compliment d'objectius.
4. De garantia del **principi d'unitat d'accés i d'atenció** als usuaris, com també de garantia d'atenció als joves sense faena que no cursen formació de la Garantia Juvenil, de manera que es facilite la mobilitat dels treballadors, es promoga la competitivitat i unitat del mercat laboral espanyol i la integració en el mercat laboral de la UE.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

5. De garantia de la **igualtat** efectiva d'oportunitats i la no discriminació en el mercat de treball.
6. De tractament **personalitzat** dels demandants d'ocupació a través de la prompta determinació i gestió del seu perfil, associat a l'ocupabilitat i a les competències de cadascun.
7. De **protecció en cas de desocupació**: dret a la prestació econòmica, promoció de l'activació i reinserció i reforç de la vinculació entre les polítiques actives i passives.
8. D'ajust i **adequació** dels objectius de les PAO a les **necessitats** dels destinataris, del mercat laboral i del territori.
9. De **participació d'altres agents i empreses**, tant públics com privats, incloent-hi entitats com ara corporacions locals, agents socials, agències de col·locació i altres entitats col·laboradores.
10. De foment de la cultura **emprenedora** i de l'esperit empresarial, acostant-se a les entitats del món empresarial que puguin aportar coneixements i experiència.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

OBJECTIUS

- Objectiu

global: modernització dels SPO

- Objectius

específics →

- Estratègics
- Estructurals (exhaustius)

Matriz de refuerzo entre objetivos

		OBJETIVOS ESTRATÉGICOS				
		Mejorar la empleabilidad de los jóvenes y cumplir lo previsto por la Garantía Juvenil				
		Mejora de la empleabilidad de otros colectivos especialmente afectados por el desempleo (desempleados de larga duración, mayores de 55, beneficiarios del PREPARA)				
		Mejorar la calidad de la Formación Profesional para el Empleo				
		Mejora de la vinculación entre políticas activas y pasivas de empleo				
		Apoyo al emprendimiento				
		A	B	C	D	E
EJES	OBJETIVOS ESTRUCTURALES					
Eje 1: ORIENTACIÓN	1.1 Informar sobre el mercado de trabajo, medidas y servicios ofrecidos por los SPE	X	X			X
	1.2 Diagnóstico individualizado	X	X		X	X
	1.3 Gestión de itinerarios individuales	X	X		X	
	1.4 Gestión y cobertura de ofertas de empleo		X		X	
	1.5 Relación con empresas y otros agentes del mercado de trabajo	X	X	X	X	X

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

○ CONCEPTUALITZACIÓ

● **Servei**

- Conjunt coordinat d'activitats.
- Que es presten de forma continuada i sostinguda en el temps.
- Que busquen atendre drets o respondre a les necessitats de persones amb faena, sense faena i empreses...

● **Programa**

- Conjunt coordinat d'actuacions dirigides a un col·lectiu, sector o àmbit territorial.
- Es fa durant un període de temps predeterminat, planificat i gestionat per mitjà d'un instrument jurídic o tècnic concret (concessió d'una subvenció, contractació administrativa, subscripció de conveni, gestió directa, etc.).
- Amb un cost identificat o identificable.
- Dirigit a la consecució d'uns objectius d'ocupació preestablits.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

- ELS REGLAMENTS QUE CAL DESPLEGAR
 - DE SERVEIS (RD 7/15): cartera comuna de serveis de l'SNO
 - Servei d'orientació professional.
 - Servei de col·locació i assessorament a empreses.
 - Servei de formació i qualificació per a l'ocupació.
 - Servei d'assessorament per a l'autoocupació.
 - D'OCUPACIÓ
 - Ha d'establir els imports màxims de subvencions per a sufragar els costos salarials d'empreses.
 - Ha d'incloure un marc normatiu de programes de PAO per a persones amb discapacitat.
 - D'FP PER A L'OCUPACIÓ (Llei 30/2015)
 - Ha d'inspirar l'ajust a les necessitats i el seguiment detallat de les accions formatives, en particular del compte de formació.
 - S'ha de basar en els principis d'eficiència, transparència, concurrència oberta a tots els proveïdors de formació i avaluació.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

○ ELEMENTS VERTEBRADORS

- Gestió per competències professionals.
- Programa de bones pràctiques: aprenentatge mutu.
- Acord marc amb agències de col·locació.
- Portal únic d'ocupació.
- Sistema d'informació, necessari per a implantar la Garantia Juvenil.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

- SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'EEAO:
 - Avaluació del compliment que fa cada CA **dels objectius** estructurals i estratègics establits als PAPO.
 - Els resultats determinen la distribució de la major part dels fons.
 - Avaluació **dels serveis i programes**
 - Regulada en cadascun dels tres reglaments.
 - Avalua la qualitat, l'eficàcia, l'eficiència i l'impacte del conjunt de serveis i programes integrats en cada reglament.

2. ESTRATÈGIA ESPANYOLA D'ACTIVACIÓ PER A L'OCUPACIÓ

- FINANÇAMENT (segons la Llei 48/2015, de PGE = 5.265.807 milers d'euros)
 - FONTS
 - Pressupostos generals de l'estat (PGE): aportació de l'estat = 2.878.166 milers d'euros).
 - Ingressos per quotes de formació d'empresaris i treballadors = 1.904.641 milers d'euros.
 - Fons Social Europeu i Iniciativa ocupació jove = 483.000 milers d'euros.
 - Fons propis de cada CA.
 - Les quantitats assignades a cada CA tenen la naturalesa jurídica de subvencions.
- DESTINACIÓ
 - Es torna a la política d'ocupació tradicional, basada en bonificacions i capitalització de la prestació per desocupació, en lloc d'impulsar les PAO.

3. PLA ANUAL DE POLÍTICA D'OCUPACIÓ

○ DEFINICIÓ

- Instrument de coordinació de l'SNO mitjançant el qual es **concreten**, amb caràcter anual (art. 9 i 11.1, LO):
 - Els **objectius** de l'Estratègia espanyola d'activació per a l'ocupació que cal assolir en el conjunt de l'estat i en cada comunitat autònoma; i també els indicadors que s'empraran anualment per a avaluar-ne el grau de compliment.
 - La previsió dels **serveis i programes** de polítiques actives d'ocupació i d'intermediació laboral que es proposen dur a terme a les CA i en el SEPE → Excepció.
- Instrument d'avaluació dels serveis i programes de polítiques actives d'ocupació desplegats pel SEPE i per les CA.

3. PLA ANUAL DE POLÍTICA D'OCUPACIÓ

- CREACIÓ (art. 11.2, LO)
 - Pel MOSS, tenint en compte les previsions formulades per les CA i pel SEPE en la Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals.
 - Abans de la reforma de la Llei d'ocupació per l'RDL 8/2014, l'elaboració dels PAPO corresponia a la Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals.
 - Informe del Consell General del Sistema Nacional d'Ocupació.
 - Consulta als consells del treball autònom i de foment de l'economia social.
 - Aprovació del Consell de Ministres.

3. PLA ANUAL DE POLÍTICA D'OCUPACIÓ

- Pla anual de política d'ocupació 2016
 - Marc estratègic
 - Cartera comuna de serveis del Sistema Nacional d'Ocupació.
 - Reforma del sistema d'FP per a l'ocupació.
 - Estructura i objectius
 - Indicadors d'avaluació dels objectius estratègics i estructurals

3. PLA ANUAL DE POLÍTICA D'OCUPACIÓ

- CRITERIS D'IDONEÏTAT que han de complir les accions i les mesures per a la inclusió en el PAPO:
 0. Dirigir-se al compliment dels **cinc objectius estratègics**.
 1. Tractar-se d'accions i de mesures de **PAO o d'intermediació** laboral que s'apliquen en el marc de l'SNO.
 2. **Gestionar-se** mitjançant la concessió de subvencions públiques, contractació administrativa, subscripció de convenis, gestió directa o qualsevol altre instrument ajustat a dret.
 3. Almenys una part de la mesura s'ha d'executar **durant el 2016**, de manera que se'n puguin identificar beneficiaris aquest any, i sens perjudici que la mesura pugui continuar executant-se en anys posteriors.
 4. **Rellevància**: donar resposta a problemes del mercat laboral prèviament diagnosticats i identificats adequadament.
 5. **Pertinència**: estar dotats dels elements que permeten valorar metes, finalitats i resultats amb claredat i concreció.
 6. **Coherència interna**: consistència amb els altres elements que integren el Pla 2016 (eixos i objectius estrategicoestructurals).

4. EL PLA NACIONAL D'IMPLANTACIÓ DE LA GARANTIA JUVENIL

- Emmarcada dins de l'Estratègia d'emprenedoria i ocupació jove
 - 100 mesures: 15 a curt termini i 85 a mitjà o llarg termini.
- El Pla nacional d'implantació de la Garantia Juvenil
 - **Objectiu:** que el col·lectiu de joves de més de 16 anys i de menys de 25 (de 30 en cas de discapacitat igual o superior al 33%) no ocupats ni integrats en els sistemes d'educació o de formació, puguin rebre una oferta d'ocupació, d'educació contínua, formació d'aprenent o període de pràctiques quan acaben l'educació formal o es queden sense faena.
 - Desplegat per la **Llei 18/2014**.
 - **Vigència:** fins al 2015?
- Fracàs
http://cincodias.com/cincodias/2016/10/21/economia/1477070733_542923.html

EMPRESSES D'INSERCIÓ COM A MESURA D'OCUPACIÓ

- **Regulació:** [Llei 44/2007](#), de 13 de desembre, d'EI.
 - També a la Comunitat Valenciana: [Llei 1/2007](#).
- **Destinació:** persones en risc d'exclusió social desocupades i inscrites al SEPE (art. 2, LEI).
- **Objectiu final:** que, després de treballar per a l'empresa d'inserció, aconseguisquen integrar-se en el mercat de treball ordinari.
- **Obligacions destacades de l'empresa:**
 - Rebre prèviament la qualificació i inscriure's al registre administratiu d'EI de la CA.
 - Facilitar formació i orientació: itineraris.
 - 30% de plantilla en risc d'exclusió (50% al quart any).
 - Destinar almenys el 80% dels beneficis a millores.

TEMA 6

L'ÀMBIT AUTONÒMIC I LES MESURES D'OCUPACIÓ

Óscar Requena Montes

(a partir dels apunts del Prof. Vicent Saragossà i Saragossà)

RECORDEM...

- Descentralització: estat de les autonomies
- Distribució de competències estat-CA
- Configuració dels SPO autonòmics
- Interessos electoralistes
- Problema: mimetització horitzontal i vertical

1. EVOLUCIÓ HISTÒRICA DELS TRASPASSOS EN MATÈRIA D'OCUPACIÓ

- PRIMERA ETAPA: centralització absoluta
- SEGONA ETAPA: fets [destacables](#)...
 - Reial decret 4105/1982, de 29 de desembre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'administració de l'estat a la Generalitat Valenciana en matèria de **treball**.
 - Reial decret 519/1989, de 12 de maig, sobre traspàs de funcions i mitjans de l'administració de l'estat a la Comunitat Valenciana en matèria de **qualificació i registre de societats anònimes laborals**.
 - Reial decret 1371/1992, de 13 de novembre, sobre traspàs de funcions i serveis de la gestió de la **formació professional ocupacional** a la Generalitat Valenciana.

1. EVOLUCIÓ HISTÒRICA DELS TRASPASSOS EN MATÈRIA D'OCUPACIÓ

- **TERCERA ETAPA: fets destacables**
 - A partir dels **pactes autonòmics** del 28 de febrer de **1992**, els quals comportaren:
 - Ampliació de competències de les CA de via més lenta i **equiparació** amb les de l'article 151.
 - Plasmació de la intenció **homogeneïtzadora** del model.
 - Desenvolupament del principi de **cooperació**.
 - Els acords concretaren tècniques i mecanismes (conferències sectorials, programes i plans conjunts, convenis, etc.).
 - Reial decret 2673/1998, d'11 de desembre, sobre traspàs a la Comunitat Valenciana de la gestió feta per l'Institut Nacional d'Ocupació en l'àmbit **del treball, l'ocupació i la formació**.

1. EVOLUCIÓ HISTÒRICA DELS TRASPASSOS EN MATÈRIA D'OCUPACIÓ

- **FUNCIONS QUE VAN ASSUMIR LES CA:** intermediació, PAO i formació professional.
- **La intermediació en el mercat de treball:**
 - Inscripció i registre dels demandants d'ocupació.
 - Obligació dels treballadors de comunicar la finalització del contracte de treball.
 - Execució de l'obligació dels empresaris de registrar i comunicar els contractes laborals.
 - Registre de declaracions responsables d'agències de col·locació (territori no superior al de la CA).
 - Les agències han d'adaptar-se als criteris operatius fixats per cada CA.
 - Les relatives a les activitats de la xarxa EURES.

1. EVOLUCIÓ HISTÒRICA DELS TRASPASSOS EN MATÈRIA D'OCUPACIÓ

- **La gestió i el control de les polítiques d'ocupació:**
 - De gestió i control de les subvencions i ajudes públiques de la política d'ocupació, establides per l'estat a través de l'antic INEM.
 - L'organització i l'articulació en l'àmbit autonòmic dels convenis amb entitats associades dels serveis integrats per a l'ocupació.
 - La gestió i el control dels programes estatals d'escoles taller, cases d'oficis i tallers d'ocupació, incloent-hi tant la programació, l'organització i la gestió d'accions com l'homologació d'aquestes i l'expedició dels certificats de professionalitat.
 - La competència sobre prestacions dels Fons de Promoció d'Ocupació excepte les prestacions per desocupació.
 - La gestió dels fons de les subvencions que no formen part del cost efectiu.

1. EVOLUCIÓ HISTÒRICA DELS TRASPASSOS EN MATÈRIA D'OCUPACIÓ

- **La formació professional ocupacional**
 - Titularitat dels centres nacionals d'FPO.
 - Finançats amb fons del SEPE.
 - Gestionats a partir de les comissions de coordinació i seguiment.
- Comissions executives provincials i comissions de seguiment de contractació laboral (incloent-hi les funcions atribuïdes a l'antic INEM).
- La potestat sancionadora en:
 - Les funcions d'execució relatives al compliment de les obligacions d'empresaris i treballadors.
 - Les matèries d'ocupació i desocupació en els termes que estableix la legislació de l'estat.

2. LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES

- Fins a 1998: incentivació de la contractació temporal; però **a partir de 1998...**
 - S'incentiva la contractació indefinida.
 - S'incentiva l'economia social: foment del cooperativisme de treball associat i de les societats anònimes laborals.
 - S'incentiva l'emprenedoria empresarial:
 - Subvencions directes.
 - Bonificacions a crèdits bancaris.
 - Ajudes tècniques d'orientació i assessorament.
 - Es gestiona la intermediació pròpia del SEPE.
 - Es gestiona la formació professional ocupacional i s'adapten les mesures de formació-ocupació.
 - Quant als col·lectius en risc d'exclusió social: experimentació.

2. LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES

○ TENDÈNCIES ACTUALS

- Instruments de coordinació i col·laboració:
 - La Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals, l'elaboració de l'Estratègia espanyola d'ocupació i els plans anuals d'ocupació, el Consell General del Sistema Nacional d'Ocupació, el Programa de reformes, el Pla anual de treball del Sistema Nacional d'Ocupació i el Sistema d'Informació dels Serveis Públics d'Ocupació.
- Continuació del model de descentralització: a partir de la derogació de molts programes estatals segons l'RDL 3/2011.
- Descentralització de la política d'ocupació a favor de l'àmbit local.

3. TÈCNIQUES INSTRUMENTALS EMPRADES EN LES MESURES DE FOMENT DE L'OCUPACIÓ

- Influència de la UE i de l'estat
 - Aspectes positius
 - Finançament.
 - Normativa.
 - Aspectes negatius
 - Programes preestablits i imposats: manca d'adaptació.
 - Durada curta i provisionalitat (mètode d'assaig i error).
 - Pluralitat de fonts, duplicitat d'accions i balafament de recursos.
- Dispersió normativa
 - Al voltant de 400 disposicions reglamentàries: problemes de difusió.

3. TÈCNIQUES INSTRUMENTALS EMPRADES EN LES MESURES DE FOMENT DE L'OCUPACIÓ

- Fugacitat normativa
 - Durada anual o inferior de la major part de les normes.
 - Dependència de les partides pressupostàries.
 - Cultura de *transitorietat*.
- Caràcter selectiu: col·lectius específics
- Ajudes econòmiques a l'ocupació
 - Subvencions.
 - Bonificacions de quotes a la Seguretat Social.
 - Exempcions fiscals.

3. TÈCNiques INSTRUMENTALS EMPRADES EN LES MESURES DE FOMENT DE L'OCUPACIÓ

○ SUBVENCIONS

- Atorgament d'una quantitat de diners que una administració pública fa a un tercer amb una finalitat concreta d'interès públic i sense contraprestació per al beneficiari, excepte el compromís de complir la finalitat perseguida.

○ CRÍTiques AL SISTEMA DE SUBVENCIONS

- Picardia d'empresaris amb pocs escrúpols: manca de control posterior.
- *Externalització* de costos empresarials.
- Substitució de treballadors: pitjors condicions.

4. OBJECTE DE LES SUBVENCIONS A LA COMUNITAT VALENCIANA

- Per al [foment de l'ocupació](#)
 - Per a contractar agents d'ocupació i desenvolupament local.
 - Per a contractar persones que atenguen persones desocupades de llarga duració en corporacions locals.
 - Per a contractar persones desocupades en el programa d'iniciativa social.
 - Per a fomentar els acords territorials en matèria d'ocupació i DL a la CV.
 - Per a afavorir l'accés (i la inserció sociolaboral) al mercat de treball de persones en situació o risc d'exclusió social, desocupats de llarga duració majors de 45 anys, desocupats de molt llarga duració i persones majors de 50 anys.
 - Per a contractar col·lectius amb diversitat funcional.
 - Per a contractar indefinidament joves (Avalem).
 - Per a emprenedors.
 - Per a contractar persones amb discapacitat en centres especials i enclavaments laborals.

4. OBJECTE DE LES SUBVENCIONS A LA COMUNITAT VALENCIANA

- Per a la formació: FP per a l'ocupació
 - D'oferta.
 - De demanda amb compromís de contractació.
 - Tallers d'ocupació.
- Per a la inserció laboral
 - Per a entitats que imparteixen accions d'orientació per a participants en la Garantia d'Ocupació Juvenil.
 - Per a la realització d'itineraris d'inserció laboral d'entitats especialitzades en atenció de col·lectius de risc o en situació d'exclusió social (Integrem).
- Altres objectius
 - Ajudes a treballadors de diversos sectors: joguet, moble, tèxtil i calçat.
 - Ajudes a treballadors afectats per ERO (SINTEL).

5. SERVEIS, PROGRAMES I MESURES A LA COMUNITAT VALENCIANA

- Intermediació i inserció: SERVOF.
- Orientació: punts d'assessorament i inici de la tramitació (PAIT).
- Programes operatius regionals dels fons estructurals de la UE.
- Plans autonòmics d'ocupació.
- [Avalem joves](#): pla integral de formació i ocupació per a joves 2016-2020.
- Garantia Juvenil.
- Programa [JOOB](#), Jove Oportunitat, de l'IVAJ.

TEMA 7

L'ÀMBIT LOCAL DE L'OCUPACIÓ

Óscar Requena Montes

(a partir dels apunts del Prof. Vicent Saragossà i Saragossà)

1. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE L'ESTAT

- **Una entitat local és exclusivament un municipi?**
- NO. Vegeu els art. 140 i 141 de la CE.
- Art. 137, CE: l'estat s'organitza territorialment en municipis, en províncies i en les comunitats autònomes que es constitueixen. Totes aquestes entitats gaudeixen **d'autonomia** per a la gestió dels interessos respectius.

1. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE L'ESTAT

- Art. 140, CE: la Constitució garanteix l'autonomia dels **municipis**, els quals gaudeixen de personalitat jurídica plena. El govern i l'administració municipal correspon als respectius ajuntaments, integrats pels alcaldes i pels regidors...
- Art. 141, CE
 1. La **província** és una entitat local amb personalitat jurídica pròpia, determinada per l'agrupació de municipis i la divisió territorial per al compliment de les activitats de l'estat...
 2. El govern i l'administració autònoma de les províncies seran encomanats a diputacions o altres corporacions de caràcter representatiu.
 3. Es podran crear **agrupacions de municipis** diferents de la província. → Amb personalitat jurídica plena si són limítrofs (art. 152.3, CE).
 4. Als arxipèlags, les **illes** tindran, a més, administració pròpia en forma de *cabildos* o consells.

1. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE L'ESTAT

○ Qüestions per a la reflexió

1. Què s'entén per entitat local?
2. Què s'entén per autonomia local?
3. Abast i límits en relació amb les possibles competències en matèria d'ocupació.

1. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE L'ESTAT

- **Entitat local**
- Qualsevol entitat territorial que tinga personalitat jurídica plena i tinga una extensió territorial inferior a la de la comunitat autònoma.
- A més de les que indica la Constitució espanyola, n'hi pot haver d'altres en virtut de l'article 3 de la Llei de 2 d'abril de 1985, reguladora de les bases del règim local (a partir d'ara, [LRBRL](#)):
 - El municipi (entitat local bàsica segons l'art. 11, LRBRL).
 - La província.
 - L'illa als arxipèlags balear i canari.
 - Les comarques o altres entitats que agrupen diversos municipis, instituïdes per les CA de conformitat amb aquesta Llei i els estatuts d'autonomia corresponents.
 - Les àrees metropolitanes.
 - Les mancomunitats de municipis.

1. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE L'ESTAT

- **Autonomia local:** segons la RAE...
- Des d'un punt de vista relacional de grups o individus:
 - Condició de qui, per a certes coses, no depèn de ningú.
 - Grau d'independència pel que fa a altres subjectes.
- Com a concepte polític i administratiu:
 - “Potestat que dins de l'estat poden assolir els municipis, les províncies, les regions o altres entitats, per a regir interessos peculiars de la seua vida interior mitjançant normes i òrgans de govern propis”.

1. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE L'ESTAT

- **Autonomia local:** una definició jurídica...
- Art. 3 de la **Carta europea de l'autonomia local** (Estrasburg, 15 d'octubre de 1985):
 - “El dret i la capacitat efectiva de les entitats locals d'ordenar i gestionar una part important dels afers públics, en el marc de la llei, sota la seua responsabilitat i en benefici dels seus habitants”.
- **El Tribunal Constitucional:**
 - És un concepte jurídic indeterminat i amb un ampli marge d'apreciació.
 - L'autonomia pressuposa l'existència d'un poder limitat per:
 - Principi d'unitat.
 - Control de legalitat sobre l'exercici de les competències.
 - Interès respectiu → el legislador ordinari precisa l'abast de l'autonomia.

1. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE L'ESTAT

- **L'abast i els límits de l'autonomia local:**
- Cal diferenciar-la de l'autonomia de les regions i nacionalitats de l'estat espanyol, per:
 - *Autogovern* (art. 143.1, CE), mentre que l'autonomia local no té aquesta qualificació (art. 137, CE).
 - Inclusió com a part dels principis polítics fonamentals definitoris del règim polític.
 - Capacitat legislativa: només inclosa en l'autonomia de les regions i nacionalitats, però no en l'autonomia local, que tan sols té potestats administratives.
 - La CE estableix els nivells competencials de les nacionalitats i regions.
- Pot minvar o créixer segons els interessos propis i la voluntat del legislador ordinari, que és:
 - L'estat, quant a la legislació bàsica, i les CA plenes pel que fa al desplegament legislatiu i l'execució.

2. LA REGULACIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS

- ***Constitució econòmica i entitat locals:***
 - Propietat privada (inclosa la dels mitjans de producció) i herència (art. 33.1, CE).
 - Llibertat d'empresa (art. 38, CE), amb l'obligació dels poders públics de defensar la productivitat.

2. LA REGULACIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS

- **Límits al sistema de producció capitalista:**
 - La definició de l'estat com a “social i democràtic de dret” (art. 1.1, CE).
 - Les exigències de l'economia general (art. 38, CE).
 - La subordinació de les riqueses del país a l'interès general (art. 128.1, CE).
 - La funció social (art. 32, CE).
 - Política d'estabilitat econòmica, de renda més equitativa i orientada a la plena ocupació (art. 40.1, CE).
 - El reconeixement de la iniciativa pública en l'activitat econòmica amb la potestat, mitjançant llei, de “reservar al sector públic recursos o serveis essencials, especialment en cas de monopoli i, així mateix, acordar la intervenció d'empreses quan així ho exigisca l'interès general” (art. 128.2, CE).

2. LA REGULACIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS

- “Es reconeix la **iniciativa pública** en l'activitat econòmica” (art. 128.2, CE).
- Les **entitats locals** poden exercir la iniciativa pública per al desenvolupament d'activitats econòmiques (art. 86, LRBRL).
 - Sempre que estiga garantit el compliment de l'objectiu d'**estabilitat** pressupostària i de **sostenibilitat** financera.
 - La **conveniència i l'oportunitat** de la mesura s'ha de justificar en l'expedient acreditatiu.

2. LA REGULACIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS

- **Tres formes d'intervenció de les entitats públiques:**
 - En l'activitat econòmica en sectors no declarats formalment com a serveis públics.
 - En l'activitat reservada mitjançant llei al sector públic per a cobrir recursos o serveis considerats essencials.
 - En empreses mitjançant llei quan així ho exigisca l'interès general.
- El **municipi**, per a la gestió dels seus interessos i en l'àmbit de les seues competències, pot **promoure** tota classe d'activitats i **prestar** els serveis públics que contribuïsqwen a satisfer les necessitats i les aspiracions de la comunitat veïnal (art. 25.1, LRBRL).

2. LA REGULACIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS

- **“Prestació de serveis socials, promoció de la igualtat d'oportunitats i prevenció de la violència contra la dona”.**
 - Després de la Llei 27/2013, de 27 de desembre, ja no és competència pròpia i directa dels municipis.
 - És una matèria delegable en les entitats locals (art. 27.3.c, LRBRL).
- **Serveis que prestin *tots* els municipis (art. 26, LRBRL):**
 - Enllumenat públic, cementeri, recollida de residus, neteja de carrers, aigua potable, clavegueram, accés als nuclis de població i pavimentació de les vies públiques.
 - Altres serveis: segons el nombre d'habitants.

2. LA REGULACIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS

- **Tipus de gestió dels serveis públics de competència local segons el grau de descentralització (art. 85, LRBRL):**
 - **Gestió directa**
 - Gestió per la mateixa entitat local
 - Assumeix el seu propi risc i exerceix exclusivament tots els poders de decisió i gestió.
 - Realitza el servei mitjançant funcionaris de plantilla i obrers retribuïts amb fons del pressupost ordinari.
 - Organisme autònom local
 - Tutelat per la mateixa entitat local.
 - Té personalitat jurídica pròpia de caràcter públic amb òrgans de gestió propis.
 - Entitat pública empresarial local.
 - Societat mercantil local.
 - El capital social de la qual siga 100% de titularitat pública.
 - L'administració local es desprèn de tots els poders privilegiats propis de l'administració pública.

2. LA REGULACIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS

- **Gestió indirecta**
 - Per concessió, per gestió interessada, per concert, per arrendament i societat mercantil i cooperatives legalment constituïdes.
 - El capital social només pertany parcialment a l'entitat local.
 - Serveis i activitats susceptibles de gestió indirecta:
 - Que tinguen un contingut econòmic que les faça susceptibles d'explotació per empresaris particulars.
 - Que la gestió directa no siga imposada per llei.

2. LA REGULACIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS

- **Els límits a la iniciativa econòmica de les entitats locals**
 - Límits pressupostaris
 - Serveis públics de cobertura prioritària.
 - Límits jurídics
 - La conveniència i l'oportunitat: la lliure competència com a límit de les activitats econòmiques.
 - Principi d'especialitat de les empreses públiques

3. INSTRUMENTS JURÍDICS PER A L'OCUPACIÓ EN L'ÀMBIT LOCAL

○ Subvencions

- **En què consisteixen?** En la concessió d'un percentatge del cost total del projecte, tenint en compte l'existència d'una quantia màxima.
- **Criteris per a la selecció d'activitats per subvencionar**
 - Incidència en el territori: reducció dels desequilibris territorials.
 - Econòmics.
 - Creació d'ocupació: nombre i durada dels contractes, incidència en la inserció laboral dels col·lectius aturats més desfavorits, etc.
 - Eficiència: necessitat, grau de maduració i viabilitat del projecte.
 - Socials.

4. LA DIMENSIÓ LOCAL DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ

- **Bases per al Pacte local (1996)** de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies
 - Llei 3/2003, d'11 de març, per al desplegament del Pacte local.
- **La dimensió local segons l'art. 4 de la Llei d'ocupació**
 - S'ha de “tenir en compte” en el disseny i model de gestió de la política d'ocupació.
 - Objectiu: ajust a les necessitats del territori.
 - Mecanismes de col·laboració amb els SPOA.
 - De conformitat amb la CE, els estatuts d'autonomia i l'LRBRL.
 - Participació en el procés de concertació territorial d'àmbit autonòmic.
 - La determinació de la representació de les entitats locals correspon als SPOA.
- **Limitacions**
 - Manca de concreció de competències.
 - El Pacte local queda exclòs del Sistema Nacional d'Ocupació.
- V Pacte per l'ocupació a la ciutat de València 2015-2017.

4. LA DIMENSIÓN LOCAL DE LA POLÍTICA D'OCUPACIÓ

Anexo IV.3 El papel de las Corporaciones Locales en la dinamización del empleo

Cuadro -resumen de las principales políticas activas de empleo ejecutadas en el ámbito local

Tipo de medidas (1)	Comentarios	Beneficiarios
Intervenciones de los Servicios Locales de Empleo de titularidad municipal, que facilitan la integración de desempleados o que ayudan a los empleadores a contratar y seleccionar al personal	Actuaciones cuya ejecución principal es llevada mayoritariamente a cabo directamente por las Corporaciones Locales	1.894.673
Formación Profesional como formación integrada o en alternancia, así como ayudas especiales para el aprendizaje	Actuaciones cuya ejecución principal es llevada mayoritariamente a cabo directamente por las Corporaciones Locales	236.192
Estímulos a la contratación, y al mantenimiento del empleo o que promueven oportunidades para mejorar la empleabilidad a través de contratos en prácticas	Actuación llevada a cabo con carácter no mayoritario.	15.863
Medidas de inserción profesional para personas con capacidad reducida para trabajar de forma permanente	Actuación llevada a cabo con carácter no mayoritario.	3.793
Medidas para la creación de trabajo normalmente en beneficio de la comunidad o útil desde el punto de vista social, para desempleados de larga duración	Actuaciones cuya ejecución principal es llevada mayoritariamente a cabo directamente por las Corporaciones Locales	133.793
Medidas que promueven la iniciativa empresarial animando a los desempleados y a otros grupos objetivo a abrir su propio negocio o a hacerse autónomos	Actuaciones cuya ejecución principal es llevada mayoritariamente a cabo directamente por las Corporaciones Locales	309.864

5. LES ORGANITZACIONS INTERMÈDIES EN L'ÀMBIT LOCAL DE L'OCUPACIÓ

- **Problemes de les administracions locals**
 - Manca de competències.
 - Manca de flexibilitat funcional.
 - Manca de recursos financers.
- **Criteris de classificació de les diverses organitzacions intermèdies**
 - Per l'origen: públiques, privades o mixtes.
 - Pel territori: regionals, provincials, comarcals o municipals.
 - Per les funcions: multifuncionals o especials.
 - Pel grau d'autonomia administrativa i financera.
 - Per la finalitat organitzativa: política o tècnica.
 - Pel funcionament intern i extern.

5. LES ORGANITZACIONS INTERMÈDIES EN L'ÀMBIT LOCAL DE L'OCUPACIÓ

- **Agències de desenvolupament local**
 - Mediació entre les AP, el mercat i la societat.
 - Tracten d'implementar idees o projectes tenint en compte les característiques del territori.
 - Creen sensació de continuïtat.
 - Creen una cultura més solidaria i innovadora.
 - Actuacions més destacades:
 - Tècniques: informació rellevant, assessorament, formació...
 - Econòmiques: locals, préstecs, publicitat, reducció d'impostos...
- **Vivers d'empreses**
 - Habilitació o lloguer d'un local o punt de trobada comú.
 - Aprenentatge mutu: horitzontal o vertical.

5. LES ORGANITZACIONS INTERMÈDIES EN L'ÀMBIT LOCAL DE L'OCUPACIÓ

- **Les incubadores d'empreses**
- **Els parcs tecnològics:** [València Parc Tecnològic](#)
- **Els centres europeus d'empreses i innovació**
 - Especialitzats en petites empreses.
 - De les empreses derivades (*spin-off*) empresarials a les empreses derivades acadèmiques.
- **Els fons de capital llavor**
 - Amb finançament de la comissió.
 - Se centren en la viabilitat financera del projecte.
- **Les ajudes globals per al desenvolupament local**

6. TEST DE CONEIXEMENTS

1. Assenyala la resposta correcta

- a) La Llei d'ocupació actual inclou en l'article 4 la dimensió local de la política d'ocupació, el qual permet la participació de les entitats locals dins del Sistema Nacional d'Ocupació.
- b) El problema principal dels agents d'ocupació i desenvolupament local deriva de la contractació anual, circumstància que no permet percebre una sensació de seguretat i continuïtat en els projectes locals.
- c) L'article 137 de la Constitució Espanyola, referit a les entitats locals, parla d'*autonomia*, mentre que l'article 143.1 del mateix text legal, referit a les regions i nacionalitats, parla d'*autogovern*, cosa que fa presumir la intenció de diferenciar entre ambdues.

6. TEST DE CONEIXEMENTS

2. Assenyala la resposta correcta

- a) Els centres europeus d'empreses i d'inserció són organitzacions intermèdies especialitzades a incrementar la capacitat empresarial i la modernització d'empreses mitjanes i grans.
- b) Actualment, la gestió de l'ocupació en l'àmbit local s'ha reforçat per la inclusió de la “prestació dels serveis socials, promoció de la igualtat d'oportunitats i la prevenció de la violència contra la dona” com a competència pròpia i directa dels municipis.
- c) Els programes d'ocupació-formació més coneguts són les escoles-taller, les cases d'oficis, els tallers d'ocupació i les empreses d'inserció; i tots gaudeixen d'una eficàcia positiva en la inserció laboral.

6. TEST DE CONEIXEMENTS

3. Assenyala la resposta correcta

- a) El legislador ordinari, que és sempre el d'àmbit estatal, pot augmentar o reduir les competències dels ens locals.
- b) Quan parlem d'*autonomia* com a concepte polític i administratiu, ens referim a la potestat que dins de l'estat poden tenir els municipis, les províncies, les regions o altres entitats, per a regir interessos peculiars de la seua vida interior mitjançant normes i òrgans de govern propis. Pel que fa a l'*autonomia local*, s'ha de tenir en compte el moment històric en què s'empre aquest terme.
- c) Les subvencions són l'instrument jurídic més popular en l'àmbit de l'ocupació local. Consisteixen habitualment en la concessió que fa l'entitat local d'un percentatge de la inversió necessària per al projecte, i la documentació exigida al beneficiari no varia perquè està regulada i taxada legalment.

6. TEST DE CONEIXEMENTS

4. Quant a la gestió indirecta de les activitats econòmiques de les entitats locals...

- a) Pot implementar-se a partir d'una *concessió* i per a qualsevol activitat econòmica.
- b) És necessari que l'activitat tinga un contingut econòmic de manera que siga susceptible d'explotació per empresaris particulars; i es pot portar a terme mitjançant una societat cooperativa el capital social de la qual estiga íntegrament desembossat per l'entitat local.
- c) L'opció de triar la gestió indirecta pot estar limitada legalment per raó de la naturalesa de l'activitat.

6. TEST DE CONEIXEMENTS

5. Una entitat local és...

- a) Una entitat territorial amb personalitat jurídica plena, entre les quals destaquen la província i el municipi com les entitats locals més importants.
- b) Una entitat territorial amb personalitat jurídica plena denominada *municipi* en què l'òrgan més representatiu és l'ajuntament.
- c) Qualsevol entitat territorial d'àmbit inferior al de la comunitat autònoma i que tinga capacitat per a legislar.

6. TEST DE CONEIXEMENTS

6. Entre els serveis que, segons l'art. 26 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, han de prestar sempre tots els municipis, hi ha:

- a) Enllumenat públic, neteja de carrers i biblioteca pública.
- b) Cementeri, transport col·lectiu urbà de viatgers i neteja de carrers.
- c) Clavegueram, proveïment domiciliari d'aigua potable i pavimentació de les vies públiques.

7. El tipus de gestió directa dels serveis públics de competència local en la qual l'administració local es desprèn de tots els poders privilegiats propis de l'administració pública és:

- a) Societat mercantil local.
- b) Organisme autònom local.
- c) Entitat pública empresarial local.

6. TEST DE CONEIXEMENTS

8. Les entitats locals, segons la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, són:

- a)* Exclusivament el municipi, la província, l'illa als arxipèlags balear i canari i les comarques.
- b)* Poden rebre competències delegades de l'estat i de les comunitats autònomes, però les competències pròpies dels municipis, de les províncies i de les illes només poden ser determinades per llei.
- c)* Són entitats bàsiques de l'organització territorial de l'estat amb capacitat legislativa i autonomia per a gestionar els interessos propis de les col·lectivitats corresponents.